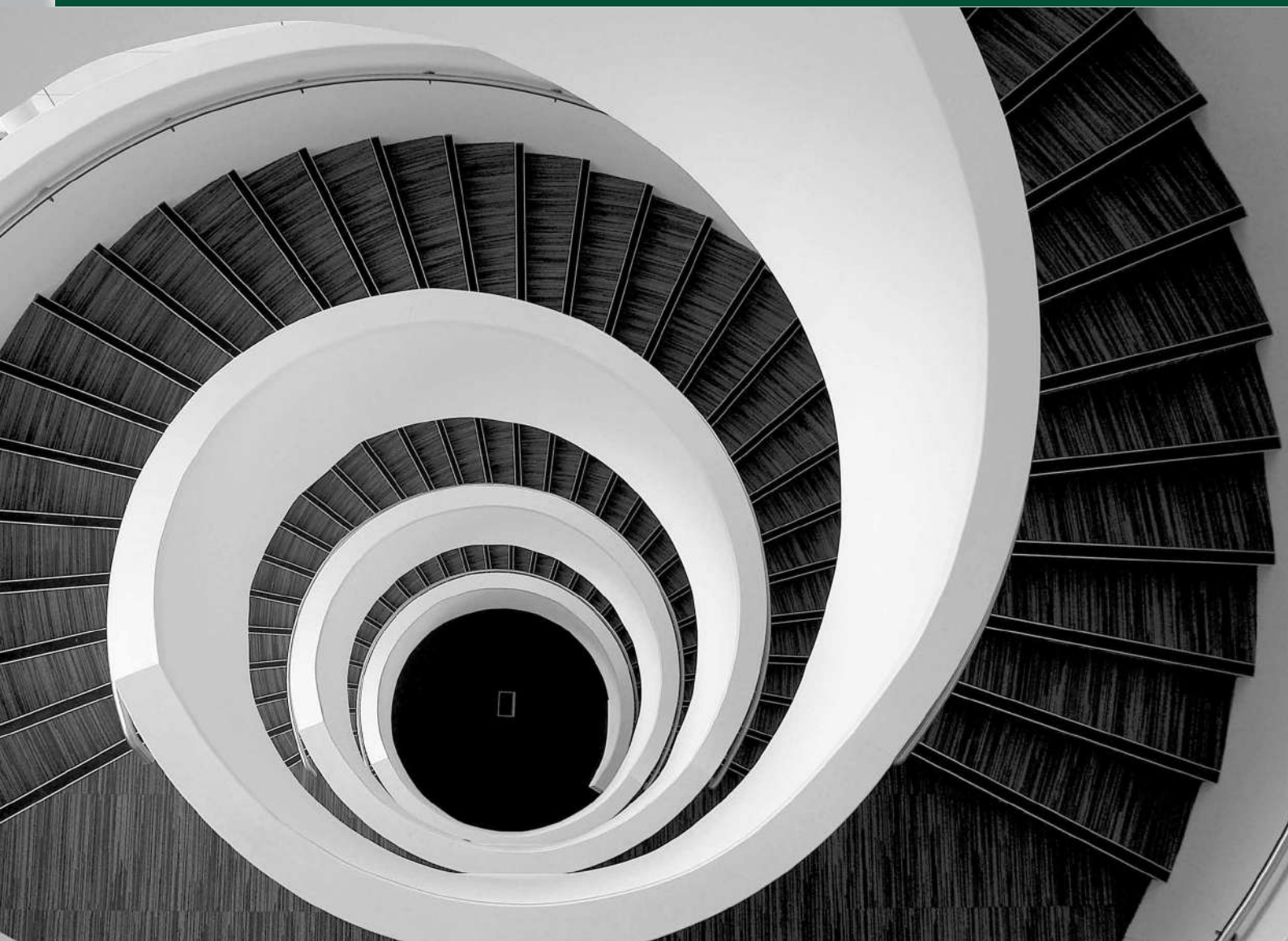

Kamarai Futár

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara lapja

- » Kiterjesztik a kamatstopot a kkv-k hiteleire is (2. o.)
- » Top 100 konferencia – Viharos gazdasági környezetben a vállalkozások (3–4. o.)
 - » Fókuszban a megye gazdasága (5–7. o.)
- » Kerekasztal – a sikeres generációváltás titkai (8. o.)
 - » Védjegyük az innováció – elismerést kapott a CSOMIÉP Kft. (9. o.)
- » XXI. század a Naturtexnél – hasznos tanácsok technológiaváltóknak (11. o.)
- » Fejlesztési lehetőségek a határ mentén – vállalkozói fórum Mórahalmon (10. o.)
- » Elméletet is oktatnak a duális képzőhelyeken (15. o.)
- » Üzletasszony-találkozó a Női Vezetői Klubban (17. o.)
- » Ismét Vállalkozói Nap lesz a kamarában (20. o.)

Átlépte a 2 billió forintot
a Top 100 vállalkozás árbevétele

Kamatplafont és hitelmoratóriumot kért a kamara a vállalkozásoknak

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) azt kéri a Kormánytól, hogy fontolja meg a lakossági hitelezéshez hasonlóan a kamatplafon azonnali bevezetését – amelynek szintje 5-10% sávban kerüljön megállapításra –, továbbá a meglévő vállalkozói hiteleknél a moratórium lehetőségének a biztosítását.

Az MKIK javaslatát a jegybank legutóbbi döntése indokolja, hiszen a bankok gyakorlatilag azonnal beépítették az árazásukba az új – jegybank által bejelentett egynapos betéti tendert, amely 18%-ra emelkedett. Ezzel együtt a kamatfolyosó felső széle, amely azt mutatja, hogy meddig mehet az MNB a kamatemelésekkel, az eddigi 15,5-ről 25%-ra emelkedett. Mindkettőt a vállalkozó villámgyorsan megérzi majd, az is, aki hitelhez szeretne jutni és az is, aki hitelt fizet – mondta Parragh László, az MKIK elnöke. Ezzel a döntéssel szinte mindegy lett, hogy mekkora az alapkamat, mivel ez jóval magasabb és a bankok ez alapján kalkulálnak a saját hitelezésüknél, vagyis ez számít az irányadó kamatnak. A három hónapos BUBOR jelenleg 16,5%, ehhez jön még egy banki haszonrés, ami kb. 4%, vagyis azok a cégek, amelyek most változó kamatozású hitelt törlesztenek, a kamatforduló napja után az eddiginél jóval magasabb – akár 20%-ot is meghaladó – törlesztőrészeket kell, hogy kigazdálkodjanak, azok pedig, amelyeknél most gondolkoznak hitel felvételén, csak az eddiginél sokkal kedvezőtlenebb feltételekkel találhatnak hitelt – tette hozzá az elnök.

A kamatplafonnak és a moratóriumnak köszönhetően a lakossági hitel törlesztőknek ez most nem jelent hirtelen negatív változást, de a koronavírus-válságból éppen csak kilábal, és az energiaválsággal jelenleg is küzdő vállalkozásoknak hatalmas csapás, amelynek terheit a nano-, mikro- kis- és középvállalkozások kb. 100 ezres tömege biztosan nem tud majd kigazdálkodni. Ennek visszafordíthatatlan hatása lesz a

Rendkívüli kormányinfón jelentették be

Kiterjesztik a kamatstopot a kkv-kra is

Lapzártánkkor érkezett a hír, a szombati rendkívüli kormányinfón két miniszter, Gulyás Gergely és Nagy Márton a gazdaságot érintően több fontos bejelentést tett. Bejelentették,

hogy a kormány az MNB-vel karöltve fel kíván lépni az infláció ellen, fenntartják az árstopokat és a kamatstopot. Ezen túl a következő intézkedéseket hozzák: kiterjesztik a kamatstopot a kkv-kra, a Széchenyi Kártya-

programot meghosszabbítják és gyármentő programot indítanak.

A szankciós infláció ellen küzdünk, de úgy, hogy közben fontos, hogy elkerüljük a recessziót – mondta Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter. Ennek érdekében fenn kell tartani a kkv-k működését, hangsúlyozta, aminek része a hitelpiac működésének fenntartása. Emiatt a kkv-k részére kamatstopot hirdetnek a változó kamatozású hitelekre. A kamatstop referencia-időpontja június 28-a, amikor 7,77 százalék volt a 3 hónapos bankközi kamatláb, ma ez 17,69 százalék. A kamatstopot november 15-étől vezetik be, de akinek már átázódott a hitele, annak is segítenek. 2023. július 1-jéig lesz érvényben az intézkedés.

Nagy Márton arról is beszélt, hogy 2000 milliárd értékű jelenleg a változó kamatozású hitelállomány a kkv-knél. Nem kell külön kérni, hanem automatikusan jár majd. A fix kamatozású hitelek ez nem érinti, ott továbbra is kedvező kamatozású hitelek vannak.

működésükre – fel is függeszthetik vagy megszüntethetik azt – és akár a munkavállalóiktól is megválhatnak – fejtette ki Parragh László.

Az MKIK egyetért azzal a közgazdasági nézetel, hogy egy válságot azzal lehet igazán durván elmélyíteni és időben is elhúzni, ha hagyjuk, hogy a hitelezés összedőljön.

Mindezek alapján az MKIK azt kéri a Kormánytól, hogy fontolja meg a kamatplafon

azonnali bevezetését a vállalkozások számára – amelynek szintje 5-10% sávban kerüljön megállapításra –, továbbá a meglévő változó kamatozású vállalkozói hiteleknél a moratórium lehetőségének a biztosítását, mindaddig, amíg a gazdasági helyzet ezt megkívánja. Ezen intézkedésekkel a bajban lévők megúszhatnak egy újabb csapást, a hitelpiacon pedig elkerülhetjük a kiszáradást.

Töltse ki ön is a kamarai konjunktúrakutatás kérdőívét!

Hogyan hat vállalkozására az áremelkedés?

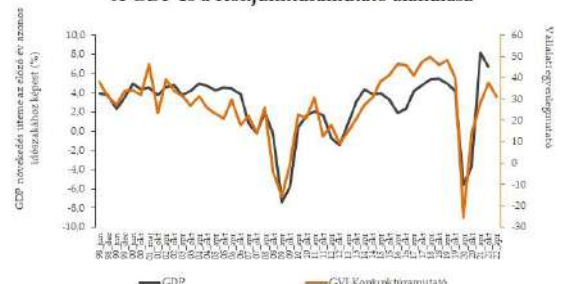
Az áremelkedés gazdaságra gyakorolt hatása a fő témája a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató (MKIK GVI) konjunktúrakutatásának. Az intézet 1998 óta évente kétszer rendszeresen felméri a magyar vállalkozások üzleti helyzetét és várakozásait. Október hónapban van lehetőség a felméréshez kapcsolódó kérdőív kitöltésére, ami alig több, mint 10 percet vesz igénybe. A döntéshozókhöz eljutó felmérés

eredményére támaszkodva akár újabb gazdasági intézkedések is épülhetnek.

A kérdőív kitöltését IDE kattintva kezdheti meg, és október 31-éig van lehetőség a kutatásban való részvételre.

A 2022. áprilisában készült kutatás eredményeiből készült infografika [honlapunkon](https://honlapunkon.hu) megtekinthető.

A GDP és a Konjunktúramutató alakulása

Top 100 Gazdasági Konferencia és üzleti közösségépítés a kamarával

Viharos gazdasági környezetben a vállalkozások

A tavalyi nagy siker után idén is megrendezte Top 100 Gazdasági Konferenciáját a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) és az Enterprise Europe Network Szeged október 13-án, a Szent Gellért Fórumban. A térség legrangosabb gazdasági, társasági eseményén a vállalkozói szférát érintő legfontosabb és legégetőbb kérdések voltak terítéken, mint például az új állami beruházási politika, az energiaellátás biztonsága, a régiót érintő fejlesztések, vagy éppen az ország makrogazdasági kilátásai. Immáron hagyományosan ezen az eseményen mutatta be a kamara a térség gazdasági teljesítményével, illetve legjelentősebb vállalkozásaival foglalkozó Top 100 kiadványát, melyhez kapcsolódóan elismeréseket adott át Dr. Kökuti Attila, a CSMKIK elnöke. Nagyvállalati kategóriában a Legrand Zrt., középvállalati kategóriában a Csomieép Kft., kisvállalati kategóriában a Zengő Alföld Kft. kapta a díjat. A program kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott, amelyen családi vállalkozások második generációs vezetői osztották meg a generációváltással kapcsolatos tapasztalataikat. A rendezvény közösségépítő networking esttel zárult.

A teljes építésügyi és beruházási politikát újratervezik

Csepreghy Nándor miniszterhelyettes a konferencia első előadójaként egyebek mellett arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy az Építési és Beruházási Minisztérium készre jelentette az állami beruházási törvényt, amely teljesen új alapokra helyezi a magyar állami beruházási politikát. Mint elmondta, a törvény előkészítése során 30 építőipari, gazdasági, vállalkozói szervezettel egyeztettek, közel 900 javaslatot kaptak, amiből 800-at be is építettek a szabályozási gyakorlatba. A szabályozás ugyanazt a patriotta elsőbbséget és ugyanazt a privilegizált helyzetet adja meg a magyar vállalkozásoknak – az európai versenyjog betartása mellett –, amelyet megkapnak az osztrák vállalkozók Ausztriában, vagy a francia vállalkozások a saját hazájukban.

A kerettörvény a kormány jóváhagyása után október-novemberben kerülhet az országgyűlés elé, 2023 január 1-jén pedig hatályba is léphet. Ezt követően az ágazati szakminisztereknek fél éven belül le kell tenniük az asztalra egy 15 éves fejlesztési stratégiát, az egészségügyet, a közlekedést vagy éppen az oktatást illetően. Majd mindez egy nyilvános építési-beruházási projektlistában fog testet ölteni, amit a kormány fogad el. Az új szabályozási rendszer igazodási lehetőséget jelent a piac számára.

A miniszterhelyettes azt is bejelentette, hogy az állami közberuházások rendszerének új alapokra helyezése mellett, a piaci beruházások tekintetében is napirenden van a teljes építésügyi szabályozás átgondolása. A konferencia eseményét is felhasználta arra, hogy az Építési és Beruházási Minisztérium nevében egy széles körű, nyitott konzultációra hívja a kamarákat, szakmai szervezeteket, hogy még idén, de legkésőbb jövő év elején ezt a salátatörvényt is benyújthassák az Országgyűlésnek.

A miniszterhelyettes beszélt a folyamatban lévő beruházások sorsáról is. Mint elmondta, a háború kitörésének pillanatában 10 ezer milliárd Ft fejlesztési forrás volt a piacon, amiből nagyjából 5 ezer milliárd Ft volt folyamatban lévő. A kormány döntése értelmében felfüggesztettek minden olyan beruházást az újratervezés állapotáig, amelyeken tényleges kivitelezési munka még nem indult meg. Azokat viszont, amelyeket nem felfüggesztettek fel, egyenként vizsgálja meg a kormányzat és dönt arról, hogy a felmerülő többletköltségek tekintetében miként, hogyan

Csepreghy Nándor

és milyen ütemezés mellett tudja konszolidálni. A miniszterhelyettes megnyugtatóan mindenkit, hogy egyetlen vállalkozó sem kerülhet olyan helyzetbe, hogy igazolhatóan rajta kívül álló okok miatt ellehetetlenüljön a vállalkozása. Ezt a szemléletet az új kerettörvény alatt megvalósuló beruházásokra is ígéri a kormányzat.

Energia trilemmában az energiaipar

Dr. Alföldy-Boruss Márk a Technológiai és Ipari Minisztérium energetikáért felelős helyettes államtitkárának a hazai fogyasztási és termelési adatokat ismertető prezentációjából egyértelműen kiderült, hogy Magyarország végső energiafelhasználásához a földgáz 35, az átalakítási szektorral (a távhő- és villamosenergia-termelésen belüli résszel együtt) pedig 43%-kal járul hozzá. A lakosságot különösen érintő távhőellátás közel 70%-ban gázzal történik.

Ahogy a helyettes államtitkár fogalmazott, az ukrainai háború miatt ismét előtérbe került az energiaipar egészét érintő „energia trilemma”. Vagyis az ellátásbiztonság-megfizethetőség-fenntarthatóság hármasa. A háború számos nettó energiaimportőr ország, így Magyarország számára is újra előtérbe helyezte az ellátásbiztonság fontosságát. A szakember aláhúzza, Magyarország célja az orosz energiaimporttól való függés csökkentése, végül a függetlenség elérése. Mindez az Energia trilemma két másik elemével kapcsolatos célkitűzéseivel összhangban – tette hozzá. Jelenleg a teljes földgázimport 95%-a orosz forrásból származik. Ami pedig a magyar tárolók jelenlegi feltöltöttségét illeti, az előadó

Dr. Alföldy-Boruss Márk

mindenkit megnyugtatóan: 75%-on állunk, ami az éves fogyasztási mennyiség felét jelenti, vagyis az elkövetkezendő fél évre már biztosított hazánk földgázellátása.

Magyarország energiaellátása szempontjából három kiemelt stratégiai célt fogalmazott meg a helyettes államtitkár: a földgázigény csökkentése az energiamixben, az alternatív energiaforrások arányának növelése és a növekvő villamosenergia- és rugalmassági igény kiszolgálása.

Az előadó végül ismertette a kormány – a sajtóból már ismert – energia-vészhelyzeti intézkedéscsomagját. És egy jó hír, hogy a REPowerEU terv részeként az ország közel 300 milliárd forintot kaphat a fosszilis energiafelhasználás csökkentésére.

Science Park, Déli Tisza-híd, M9, vízviszapótlás

Bányai Gábor, a Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztos, Bács-Kiskun megyei országgyűlési képviselő a zóna (amely az új Építési és Beruházási Minisztérium alá tartozik), illetve saját munkája bemutatása mellett a megyét érintő fejlesztésekről is beszélt. A legfontosabb feladatok közül kiemelte a vízpótló rendszerek kialakítását, a technológiaváltás előkészítését, vagy éppen az energiaproblémák kezelését. A konkrét fejlesztések között megemlítette a Homokhátság vízviszapótlását, az ELI melletti Science Park betelepítését, a szegedi Déli Tisza-híd projekt folytatását, a Budapest–Belgrád és a Szeged–Szabadka vasútvonalat, valamint az M9-es autópályát. A Tisza-híddal kapcsolatban megjegyezte, hogy a tervezésnél a vasúti összeköttetést is figyelembe veszik, hiszen kormányzati szándék, hogy Makóról is átszállás nélkül lehessen eljutni a fővárosba, míg távolabbi ➤

Krónika

➤ cél a Bánát–Bánság elérése Szegedről vonattal. Az M9-es gyorsforgalmi úttal kapcsolatban pedig azt mondta el, hogy jövő év második felében várható az első szakaszra a közbeszerzés kiírása, és ha minden jól megy (megérkeznek a források), a 47-es Hódmezővásárhely–Orosz-háza–Békéscsaba útvonalon folytatódhat majd – ez is már a tervezőasztalon van. A pálya teljes nyomvonalának a kialakítása egyébként még folyamatban van, a zóna szeretné elérni, hogy nyugati irányba Szekszárd – Dombóvár – Kaposvár, délkeleti irányba Szeged – Rószke vonalon bővüljön tovább. A kormánybiztos a megújuló energiákkal kapcsolatban megjegyezte, hogy

Bányai Gábor

geotermikus erőforrásokban az ország egyik leggazdagabb térsége Bács-Kiskun és Csongrád-Csanád megye, élni kell e természet adta lehetőséggel.

Bányai Gábor végül azzal a jól csengő mondatlall fejezte be előadását, hogy: „A jó fejlesztés az, amely találkozik az önök akaratával.” És bátorította is a vállalkozókat, hogy ötleteikkel, javaslataikkal nyugodtan keressék őt személyesen is, hiszen a zónának Szegeden is van irodája, ahol ő is gyakran megfordul.

A villamosenergia-rendszerben nincsenek határok

Májér Milán, a MAVIR Zrt. piacműködtetési osztályvezetője először is megosztotta a hallgatósággal szervezete teljes nevét, amit bizonyára kevesen ismernek, pedig a társaság tevékenysége igen fontos háttérintézménye a mindennapi életünknek (ha áram van, minden van, szokták mondani), ők a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

A MAVIR rendszerirányítóként kulcsszereppel bír a hazai villamosenergia-ellátási láncban, mind az átvitel, mind a piacműködtetés területén. Gondoskodik a magyar villamosenergia-rendszer ellátásbiztonságáról, a megbízható és hatékony irányításáról. Mindezek mellett a MAVIR az átviteli hálózat folyamatos fejlesztését is prioritásként kezeli.

Rendszeresen vizsgálja az igénynövekedést, a hazai és európai feltételrendszerek alakulását, az uniós piacintegrációs irányokat, és a hazai viszonyokat. Ez a naprakész-

Májér Milán

ség szükséges ahhoz, hogy rendszerirányítóként a működés zavartalanosságát biztosítani tudja. A MAVIR osztályvezetője hangsúlyozta, hogy mindezek mellett kiemelt feladatuk az EU belső piac célmodelljének megfelelő körülmények megteremtése.

Ahogy a szakembertől hallhattuk, a villamosenergia-rendszerben nincsenek határok, Magyarország is egy közös európai hálózat része, amibe Törökországtól Portugáliáig 35 ország tartozik. Előnyei a határtalanságnak a széles körű importlehetőség, a több forrás, és ami főleg a biztonság szempontjából is megnyugtató, az egymás kiegészítési lehetősége.

Magyarország a vihar közepében

Tardos Gergely, az OTP Bank Elemzési Központjának igazgatója beszédes címet adott előadásának: 2023 – növekvő pénzügyi feszültségek, mérsékelt recesszió. Rengeteg egyidejű sokkról beszélt a világban, aminek az is következménye, hogy óriási az előrejelzési bizonytalanság. Növekvő geopolitikai feszültségek vannak, megforduló globalizáció, az infláció négy évtizedes csúcson, vége a negatív kamatok korának, emelnek a jegybankok, bajban az eladósodott országok. Az energiaárak megugrása Európát sokkal erősebben érinti, mint az Egyesült Államokat, ami nem csoda, hiszen míg Európa a felhasznált energia 60 százalékát importálja, az USA nettó exportőr.

Nem szépítette a hazai helyzetet az elemző, amikor ekképpen fogalmazott: „Magyarország a vihar közepébe került”. Külső sokknak nevezte, hogy megáll a globalizáció, vége az alacsony energiaáraknak, vége az alacsony

kamatoknak és nő egy pénzügyi krízis veszélye. A belső gondok közül a túlfűtöttséget, a feszültségeket az EU-val és az egységsúlyi problémákat emelte ki. A következmények is drámaiak: a régi növekedési motorok kifulladásban, támogató helyett szigorú gazdaságpolitika jön, az energiakrízis következtében leáll az ágazatok egy része (bajban a feldolgozóipar is), az infláció miatt csökkennek a reálbérek, drágul a finanszírozás, visszaesik a hitelezés és leáll az építőipar jó része is. Rövid távon gyenge forinttal, magas kamatokkal, visszaeső gazdasági teljesítménnyel, vállalati bezárásokkal, csődökkel és magasabb munkanélküliséggel kell számolni. Középtávon viszont esni fognak az energiaárak, de a régi szintekre nem térünk vissza és lassabb trendnövekedés várható.

Posztívan csengő mondatokat is hallottunk az elemzőtől, most úgy tűnik számára, hogy meg fogjuk kapni az EU-s forrásokat, amire égető szüksége van a magyar gazdaságnak. A jelenlegi gázárakkal enyhe recessziót (1%-os visszaesést)

vár az OTP Bank elemzője a következő negyedévre, az infláció eléri a 20%-ot, és jó esetben a jövő év végén láthatunk ismét 10% körüli számokat. Jó hír, hogy a piac is azt gondolja, egy éven belül lecseng az infláció.

Üzleti közösségben

A rendezvény vacsorával egybekötött üzleti közösségépítő networking esttel zárult, ahol a jelenlévő vállalkozók, cégvezetők, üzletemberek kötetlen formában erősíthették meg illetve bővíthették kapcsolataikat. A jó hangulatról a Mystery Gang zenekar és Janklovics Péter Dumaszház gondoskodott.

Tardos Gergely

A Top 100 kiadványt Dr. Kökúti Attila elnök személyesen adta át a legjelentősebb vállalkozások vezetőinek.

Top 100 díjasok: Zengő Alföld Kft., Legrand Zrt., és a Csomópont Kft.

Kamaránk a Top 100 kiadvánnyal köszöntötte a legjelentősebb vállalkozások jelenlévő vezetőit.

Számok, tendenciák, céges történetek – Csongrád-Csanád megye gazdasága 2022

Top 100 – Fókuszban a legnagyobb vállalkozások

A gazdasági konferencia keretében mutatta be a kamara a Top 100 Csongrád-Csanád megye gazdasága 2022 című kiadványát, melyet Dr. Kökuti Attila ajánlott a jelenlévők figyelmébe, és személyesen adott át a kiemelkedő teljesítményt nyújtó gazdasági szereplőknek. A KSH és a kamara elemzései mellett interjúk, céges sztorik színesítik és gazdagítják a Központi Statisztikai Hivatal, a Délmagyarország és az Enterprise Europe Network Dél-alföldi Irodája együttműködésében készült kiadványt. Lapozunk bele a Top 100-ba!

A kiadvány bemutatóján a Top 100 vállalkozással kapcsolatban Dr. Kökuti Attila aláhúzta, hogy A 100 legnagyobb árbevételű cég teljesítménye tavaly 330 milliárd forinttal volt több, mint az azt megelőző évben. Ez a 100 cég a munkavállalók egyötödét foglalkoztatja a megyében. Az ország 500 legnagyobb cégéből 11 található megyénkben. Elgondolkodtató számokat mondott a kamara elnöke a vállalkozások méretstruktúrájáról. A 10 főnél kisebb létszámot foglalkoztató vállalkozások aránya a megyében 98% (!). A 10 és 49 fő közötti cégek részesedése 1,8%, a nagyok pedig már csak olyan pici arányokat képviselnek, hogy inkább darabszámokat mondott az elnök: 50-249 fő között foglalkoztat 158 cég, 250 fő fölött pedig már csak 22-t találunk. Csongrád-Csanád megyei székhellyel egyébként összesen 78 ezer 300 vállalkozást tartottak számon 2022 június végén.

Ami a statisztikai számok mögött van

A KSH blokkja egy gyors helyzetelemzéssel kezdődik. Megállapítják, hogy a magunk mögött hagyott pandémiás helyzet nehézségei (lezárások, majd ellátási nehézségek, egyes iparágakban alkatrészihiány) után újabb krízissel kell megküzdenie a globális gazdaság szereplőinek. A gazdaság újraindítása következtében a nyersanyagok és késztermékek iránt fokozott kereslet alakult ki, amelynek árfelhajtó hatása volt. Ezt az inflációt az év elejétől már háborús konfliktus is erősítette, miközben ezzel szoros összefüggésben szűkülnek az exportpiaci lehetőségek és küszöbön áll egy új energiaválság is. Ezek a hatások Magyarország és Csongrád-Csanád megye gazdasági kilátásait a későbbiekben negatívan befolyásolhatják, azonban 2022 első felének a termelési, beruházási, munkaerő-piaci adatai a korábbi lendületről tanúskodnak.

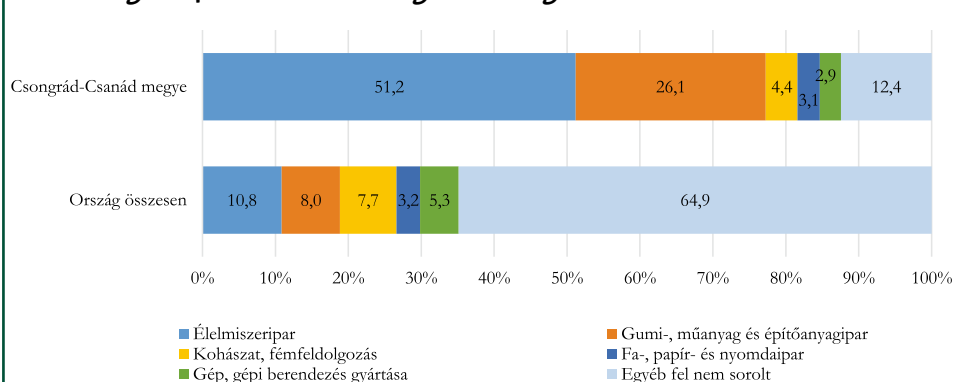
Nöttek a beruházások

A Csongrád-Csanád megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2021-ben 193 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg, mely 3,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. 2022 elején aztán újból lendületet vettek a fejlesztések a megyében. Az I. félévi 102 milliárd forint értékű új beruházás összehasonlításon 17%-kal több volt az egy évvel korábbinál. A nemzetgazdasági ágak döntő többségében nőttek a beruházások. A legjelentősebb beruházó ágak közül a teljesítményérték negyedét realizáló feldolgozóiparban 35%-kal. A nemzetgazdasági ágba investált 25,6 milliárd forint 51%-a az élelmiszeripar bővítését, korszerűsítését szolgálta. Ezen kívül a gumi-, műanyag- és építőanyagiparban, a villamos berendezés gyártásában, valamint a kohászat, fémfeldolgozás ágazatban valósultak meg nagyobb értékű fejlesztések. A második legnagyobb beruházó területnek számító energiaiparban mérsékelt (0,9%) növekedés történt.

Az ipar állta a sarat

A megye iparára a koronavírus-járvány kevésbé volt hatással, mint országosan. A négy főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások Csongrád-Csanád megyei telephelyein a 2020. évi stagnálás után 2021-ben növekedett a termelés volumene, amely 2022 I. félévében is folytatódott, amire részben hatással volt a COVID-járvány utáni megnövekedett kereslet is. Ebben az időszakban a megye közel 628 milliárd forint értékű kibocsátása alapján az ország ipari produktumának 2,5%-át adta. A termelés volumene az országos – 4,7%-os – növekedést meghaladva, 7,5%-kal emelkedett. Az egy lakosra jutó ipari termelési érték 2022 I. félévében az előző évvel megegyezően a 13. helyet foglalta el a főváros és a megyék rangsorában. Itt kell megjegyezni, hogy megyénk iparszerkezete nagymértékben eltér az országos átlagtól, az élelmiszeripar továbbra is lényegesen nagyobb szerepet tölt be nálunk, mint országosan. ➤

A feldolgozóipari termelés megoszlása ágazatok szerint 2022. I. félév

*A 49 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű ipari vállalkozások adatai alapján.

Forrás: KSH

Krónika

➤ Egyébként a gumi-, műanyag- és építőanyagipar a megye iparának másik fontos területe, kibocsátásának aránya is jelentősen magasabb, mint országosan. Az ágazat teljesítménye 5,4%-kal emelkedett, kifejezetten a belföldi értékesítés növekedése következtében.

Törlik az építőipar lendülete

A megye építőipara a 2020. évi átmeneti visszaesést követően az elmúlt évben átmenetileg visszatért a növekedési pályára. A családtámogató programok (mint a családi otthonteremtési kedvezmény, a babaváró hitel), a gazdaság fejlődése, az állami beruházások, valamint az ingatlanpiac élénkülése jó alapot nyújtottak az ágazat bővüléséhez, melynek pozitív hatásai a megye építőiparában is észrevehetők.

A 2020. év végétől gyorsuló ütemben növekvő árak az építőipar teljesítményét is befolyásolták. 2022. I. félévben az építőipar termelői árai országosan közel 23%-kal nőttek az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az infláció emelkedése mellett a hitelfelvételek szigorodása, a növekvő alapanyag- és szakemberhiány, melyet az orosz-ukrán háború is befolyásol, mind megnehezítik a kivitelezők helyzetét.

Mindezek hatására 2022. I. félévben megtört a megyei építőipari szervezetek korábbi növekedési trendje. Januárban és májusban jelentős visszaesés történt, amikor a teljesítmény 31, illetve 21%-kal maradt el az előző év azonos hónapjaitól. Az építőipari vállalkozások 2022. június végi szerződésállomány volumene 18%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.

Kétéjszakás turisták

Az idegenforgalmi szektor a koronavírus-járványt követően egy merőben eltérő gazdasági környezetben várta a fellendülést. Az elmúlt években a hazai turizmus egyre népszerűbbé vált, az utazási korlátozások miatt sokkal többen választották a belföldi szálláshelyeket. A határon túlról érkező vendégek száma is emelkedett, de 2022 első felében a vendégéjszakák számára és a küldőországok összetételére az orosz-ukrán háború és a bevezetett szankciók jelentős

hatással voltak. Az év első hat hónapjában Csongrád-Csanád megye kereskedelmi szálláshelyeit – a szállodákat, panziókat, kempingeket, üdülőház-telepeket és közösségi szálláshelyeket – összesen 154 ezer vendég mintegy 307 ezer vendégéjszakára vette igénybe. A vendégek átlagosan 2 éjszakát tartózkodtak a megye szálláshelyein.

Nyert a kiskereskedelem

Az egyik legfőbb szolgáltató szektor, a kiskereskedelem a koronavírus-járvány utáni gazdasági újraindulás egyik nagy nyertese volt. A gazdasági fellendülés, valamint a lakosság elköltethető jövedelmének a növekedése keresletet generált, amelynek egy része a fogyasztás révén a kiskereskedelmi szektorban hasznosult. A termékek és a nyersanyagok iránti globális keresletnövekedés 2021 őszétől már inflációt gerjesztett, amelyet 2022 februárjától már háborús konfliktus is erősített. Részben az egyes termékekre vonatkozó ársapka miatt az áremelkedések hatása év elején a forgalmi adatokban még csak korlátozottan volt érzékelhető.

A top 15 cég Csongrád-Csanád megyében

(a 2021. évi nettó árbevétel alapján)

Sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység
2021.			
1.	Országos Dohányboltellátó Kft.	Hódmezővásárhely	Dohányru nagykereskedelme
2.	KÉSZ Építő Zrt.	Szeged	Épületépítési projekt szervezése
3.	SOLE-MiZo Zrt.	Szeged	Tejtermék gyártása
4.	Pick Szeged Zrt.	Szeged	Hús-, baromfi-hús-készítmény gyártása
5.	Givaudan Hungary Kft.	Makó	M. n. s. egyéb élelmiszer gyártása
6.	MVM Démász Áramhálózati Kft.	Szeged	Villamosenergia-elosztás
7.	„Hansa-Kontakt” Kft.	Szeged	Élelmiszer, ital, dohányru vegyes nagykereskedelme
8.	ContiTech Fluid Automotive Hungaria Kft.	Makó	Gumiabroncs, gumitömlő gyártása
9.	Hungerit Zrt.	Szentes	Baromfi-hús feldolgozása, tartósítása
10.	ContiTech Rubber Industrial Kft.	Szeged	Egyéb gumitermék gyártása
11.	Legrand Zrt.	Szentes	Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása
12.	Agrimill Kft.	Szeged	Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme
13.	Villeroy & Boch Magyarország Kft.	Hódmezővásárhely	Egészségügyi kerámia gyártás
14.	MVM Égáz-Dégáz Zrt.	Szeged	Gázelosztás
15.	MA-KA Takarmánykeverő és Forgalmazó Kft.	Szentes	Haszonállat-eledelel gyártása

Munkanélküliség: 1,4%

Intenzív kilábalás jellemezte a megyei munkaerőpiacot, amit a nyár elejéig rendelkezésre álló adatok alapján a kedvezőtlennek váló gazdasági környezet sem szakított meg. A 15–74 éves népesség aktivitási rátája a 2021. I. negyedévi évtizedes csúcserőértékét követően érdemben nem változott. A foglalkoztatottak száma 2021. IV. negyedévével szemben a megnövekedett aktivitási rátát a munkanélküliségi ráta fokozatos csökkenését követően. 2022. II. negyedévében így a 64,6%-os foglalkoztatási ráta már a 7. legmagasabb, az 1,4%-os munkanélküliségi ráta holtversenyben a 3. legalacsonyabb volt a főváros és a megyék rangsorában.

2022. II. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 431 ezer forint volt, ami 16%-kal múlta felül az előző év azonos időszaki értékét. A fizikai foglalkozásúak 330 ezer forintot, a szellemi foglalkozásúak 539 ezer forintot kerestek havonta. A megyei kereseteket éves emelkedése alig haladta meg az országos átlagot a II. negyedévben, így attól 71 ezer forinttal továbbra is elmaradt.

A nonbusiness szektor is 197 milliárd Ft addicionális jövedelmet jelent a gazdaságban

Átlépte a 2 billió forintot a Top 100 vállalkozás árbevétele

Ahogy a kamara elemzéséből kiderül, a 2021-es beszámolók alapján a Top 100 vállalkozás összteljesítménye megközelítette a 2,2 billió forintot, ami a 2020-as évinél 332 milliárd forinttal több.

Ágazati szinten azt látni, hogy továbbra is a kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások szerepelnek legnagyobb arányban: 2021-ben az előző évhez képest nagyobb számban 44 cég folytatja működését ezen a területen. A feldolgozóiparban továbbra is a cégek közel harmada működik, míg 10% építőipari vállalkozás.

Kereskedelem, feldolgozóipar, építőipar

Ágazaton belül az 5 leggyakrabban előforduló főtevékenység között 3 kereskedelmi, és 2 építőipari tevékenységet találunk. A feldolgozóipar területén kevésbé homogén a vállalkozások összetétele, ezért annak ellenére, hogy 31 feldolgozóipari cég szerepel a listában, TEÁOR-szám szerint az ágazaton belül változatos a kép. Végignézve a Top 100 vállalkozás tevékenységi körét, a megye húzóágazatait is megtaláljuk a listában, mint például az élelmiszergyártást, vagy a biotechnológiát.

A vállalkozások száma mellett a különböző pénzügyi mutatók alakulása ágazatok szerint is változatos képet mutat. Annak ellenére, hogy a nettó árbevételben a kereskedelem áll első helyen, azt láthatjuk, hogy az exportárbevétel, a saját tőkét, az adózás előtti eredményt, és a létszámot tekintve is a feldolgozóipar tölt be vezető szerepet. A villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás ágazatban működő vállalkozások hozzájárulása a saját tőke terén kiemelkedő, figyelembe véve, hogy 3 cég tartozik az ágazatba.

Az ipar zászlóshajója az élelmiszergyártás

A kamara ágazatonként is kigyűjtötte a Top 5 legnagyobb árbevételt elérő vállalkozásokat. Az iparban például ez a következő sorrend alakult ki: 1. SOLE-MiZo Zrt., 2. PICK SZEGED Zrt., 3. Givaudan Hungary Kft., 4. ContiTech Fluid Automotive Hungária Kft., 5. HUNGERIT Zrt. Jól látható a listából a megye jellemző iparágának, az élelmiszergyártásnak a dominanciája.

Ami a foglalkoztatást illeti, az átlagos statisztikai állományt tekintve a Top 100 leg-

nagyobb vállalkozás több, mint 21 ezer főt foglalkoztatott a 2021-es évben. Közel 60%-ukat a feldolgozóipari vállalkozások alkalmazták, míg 20% dolgozott a kereskedelemben. A többi ágazatban 10% alatti az arány. A Top 100 lista 5 legnagyobb foglalkoztatója összesen közel 8000 főt foglalkoztatott.

A nonbusiness szektor szerepe a foglalkoztatásban

A foglalkoztatással kapcsolatban Majó-Petri Zoltán kamarai elnökségi tag egy korábban kevésbé figyelt szempontra hívta fel a figyelmet. Amikor ugyanis a gazdaság szereplőit, a különféle gazdasági szervezeteket említi valaki, szinte kivétel nélkül mindenki elsőként az üzleti vállalkozásokra gondol. Pedig ez csak a nagy és látványos része a gazdálkodó szervezeteknek, de korántsem az egész. A fogyasztói igényeket kielégítő szereplőket célszerű abból a szempontból vizsgálni, hogy tevékenységüket milyen céllal végzik, mi a szolgáltatás célja? Ha innen tekintjük, egy oktatási intézmény, egy egészségügyi ellátó központ, egy színház, egy múzeum és maga a kamara is fogyasztói igényeket elégít ki, csak szervezeti formája, tulajdonosi köre eltérő az üzleti vállalkozásokétól. Az angolul nonbusiness

szektornak nevezett rész mérete, fejlettsége egy megye gazdasági fejlődésének egyik záloga, a humán tőke megtartó képesség alapja.

A nonbusiness szektor mérete elsősorban a foglalkoztatottak számával jellemezhető. Az itt dolgozók elsődleges jövedelme kerül a lokális termelői és szolgáltatási piacokra, ami a megye gazdasági szereplői szempontjából fizetőképessé teszi a keresletként jelenik meg. Megyénkben 2021-ben mintegy 103 500 ember dolgozott alkalmazottként a KSH adatai alapján, 65 352-en (63,1%) a versenyszférában, 38 489-en (36,9%) a nonbusiness szférában. A megyei átlagkeresetekkel számolva a nonbusiness szektor éves szinten 197 milliárd Ft addicionális jövedelmet jelent a gazdaságban.

Míg a versenyszférában a legnagyobb foglalkoztatók, mint a PICK SZEGED Zrt 1934, ContiTech Fluid Automotive Hungária Kft. 1918, a HUNGERIT Zrt. 1580 főt foglalkoztatnak, addig a nonbusiness területen a Szegedi Tudományegyetem 8958, a Szegedi Tankerületi Központ 2653, míg a megyei rendőr-főkapitányság 2115 főt foglalkoztat, de a megyei kormányhivatalban is 1632-en dolgoznak. Vagyis a térség gazdasági helyzetét nagymértékben befolyásolja a nonbusiness szektor értéktéremtése.

Második generációs családi vállalkozások vezetőivel beszélgettünk

A sikeres generációváltás titkai

A Top 100 Gazdasági Konferencia izgalmas programja volt az a kerekasztal-beszélgetés, amelyen családi vállalkozások vezetői osztották meg a jelenlévőkkel a generációváltással kapcsolatos tapasztalataikat. Fazekas Bálint, az Euronics Műszaki Áruházlánc - Vöröskő Kft. ügyvezetője, Boross Dávid, az Oázis Kertészet ügyvezetője és Mészáros Antal, a Csomieép Beton és Meliorációs Termékgyártó Kft. ügyvezetője egybehangzóan kijelentették, hogy viharos gazdasági körülmények közepette is előremennek, proaktív módon fejlesztik, illetve alakítják át cégeiket, s a legnagyobb értékeiket, a szakembereiket is valamennyien igyekeznek átmenteni a jövőbe. A cégvezetőket a rendezvény moderátora, Bárdos András kérdezte.

Ami a három családi vállalkozás vezetőjét már rögtön a beszélgetés elején összekötötte, az a pozitív hozzáállás, amellyel a mostani rendkívül nehéz körülmények közepette is képesek a jövőbe tekinteni. Valamennyien hosszabb távon gondolkodnak, és ahogy apáik is átéltek már hullámhegyeket és völgyeket, megoldottak nehéz helyzeteket, nekik is ezt kell tenniük. Abban viszont biztosak: 2022 a végét jelenti az olcsó energiának.

Korán kell kezdeni

A kerekasztal-beszélgetés során az derült ki, hogy a sikeres generációváltásban az alapító feladata felismerni a generációváltás szükségességét, viszont kell egy nagyon aktív, motivált generáció, amelyik akarja és képes átvenni a céget.

Fazekas Bálint arra emlékszik, hogy édesapja már 2008-ban bedobta egy családi ebédnél a témát, hogy négy fiútestvér egyszer majd átveszi a stafétát, és ehhez csináltak is egy családi alkotmányt. Boross Dávid is már 12-13 éves korában ott sertepertelt a családi vállalkozásban, előbb raktárosként nyári munkán kezdett dolgozni, később értékesítő, boltvezető lett. Fontosnak tartja korán elkezdni ezt a fajta integrációt, az alapító adjon teret a következő generációnak, hogy megmutassa magát, és nem baj, ha elbukik pár projektet, abból is tanul, tapasztalatot szerez, hogy ha majd ő ül a vezetői székben, biztonsággal tudja vezetni a céget.

Mészáros Antalnak olyan tapasztalata is van, hogy az alapítók a kimondatlan félelmeiket nem merik átadni a céggel együtt. „Nálunk a siker kulcsa, hogy tudtuk, mertük és akartuk, felismertük, beszélgettünk róla.” Ő is kisebb-nagyobb területeken indult el a cégben, amit viszont felgyorsított édesapja váratlan halála két évvel ezelőtt. Ekkor vette át a családi vállalkozás irányítását. De, ahogy fogalmazott, „szerencsére erre az időre már sikerült úgy összeállítani a csapatot, hogy tovább tudtunk menni azon az úton, amelyet elterveztünk”.

Hajózni pedig kell!

A mai helyzettel kapcsolatban Fazekas Bálint úgy fogalmazott, „tudnunk kell proaktív módon

gondolkodni, keresni a növekedési potenciálokat, számba venni, milyen tevékenységeket kell elhagynunk, vagy adott esetben mást csinálnunk”. Mészáros Antal szerint is az alkalmazkodóképesség most a legfontosabb. „Nem lehet ölbe tett kézzel várni, hogy mi történik velünk, ahogy a görögök mondták: Hajózni pedig kell!” Boross Dávid arra is rávilágított, hogy egy családi vállalkozás abban is más, és talán ütészállóbb, sok intézményi befektetőnél, hogy ha itt baj van, összefog az egész család, bedobják az összes tartalékukat. Náluk egyébként most az infrastruktúra- és energetikai fejlesztéseik vannak napirenden, jellemzően a napenergiára koncentrálnak, és a még épülő áruházait szeretnék befejezni.

A hozzáadott értékben hisznek

A Euronics még az energiaválság előtt zöld kötvényt bocsátott ki, hogy az energiahatékonyságukat tudják növelni. Egyrészt napelemekről és hőszivattyúról van szó, másrészt zöld mezős beruházásként, ingatlanfejlesztésbe fogtak. Mint Fazekas Bálint elmondta, náluk legalább ennyire fontos a digitalizáció és automatizáció, februárban például megnyitották robotraktárukat, amivel az online területen ötszörös növekedést képesek a jövőben megélni ugyanazzal a munkaerővel. Akiket viszont így nemcsak megtartani képesek, hanem jobban meg is tudnak becsülni. A Csomieépnél is a hozzáadott értékben hisznek, technológiai, energetikai illetve termékfejlesztések zajlanak a cégnél. Már az első napelemparkjukkal több mint 30%-kal csökkentették az áramszámlájukat. Beszélgetőtársaihoz hasonlóan Mészáros Antal is az embert tartja cége legfőbb értékének. „Odaálltam az emberek elé, nem számokkal traktáltam őket, hanem elmondtam mi a hely-

zet, össze kell fogunk, közösen az értékeink, közösen az érdekeink, csak együtt lehetünk szépek jók és okosak! Mi a vagyónkat kockáztatva megyünk előre, ha jöttök velünk, együtt sokkal többre leszünk képesek. Ha a vezető nem tud pozitív jövőképet mondani, akkor mit várhat a munkatársaitól?! – jegyezte meg. A társaságnál nem is bocsátottak el embereket, legfeljebb minőségi cseréről lehet szó.

Az Oázis ügyvezetője szerint is meg kell tudni birkózni a drámaian megváltozott körülményekkel. „Mi a mostani helyzetet is úgy fogjuk fel, mint egy projektet, amit meg kell oldani. Lehet-e nagyobb problémánk annál, mint amikor váratlanul meghalt az édesapám, aki a családi vállalkozást vezette?” – tette fel a költőinek szánt kérdést. Akkor is állva maradtak, és attól kezdve Dávid viszi tovább a vállalkozást, nem kis sikerrel.

Az alapértékeket meg kell tartani

Friss élményeként, a beszélgetés vége felé Boross Dávid mint az FBN-H (Family Business Network Hungary, Felelős Családi Vállalatokért Magyarországon Közhasznú Egyesület) elnöke elmesélte, hogy nemrégiben részt vett a családi vállalatok nemzetközi találkozóján, ahol megcsodálta azokat a nagy hagyományokkal rendelkező, többgenerációs vállalati vezetőket, akik az alapítójukat legfeljebb egy fényképen vagy festményen láthatták a falon. Számukra viszont Dávid sztorija számított kuriózumnak, hiszen ő közvetlenül az alapítótól, édesapjától vette át a vállalkozást. Ahogy elmondta, egy 6-7. generációs, 100 milliárdos árbevételű autógyáros családi vállalkozás feje ült oda mellé, hogy meséljen az édesapjával való kapcsolatáról. Dávid viszont azt tanulta meg tőlük, hogy bármi történjék is, a családi vállalkozás alapértékeit meg kell tartani, és át kell örökölni generációról generációra. Az új, egy-két generációs vállalkozásoknak is jó tanács, hogy alakítsanak ki olyan belső értékrendet maguknak, amelyet kohéziós erőként vihetnek tovább a család következő generációi. A találkozóról azt is megjegyezte, hogy ezek a nagy, tradicionális vállalkozások a családra, mint „humán erőforrás-alapanyagra” is számítanak.

Top 100 díjat kapott a CSOMIÉP Beton és Meliorációs Termékgyártó Kft.

Védjegyük az innováció

Még egy felskiccelt ceruzarajz alapján is lehet terméket készíteni – pontos tervrajzzal, teljes dokumentációval együtt. A megrendelő egyedi igényének teljesítése komoly kihívás, ugyanakkor ilyenkor merül fel a legtöbb innovációs lehetőség. Márpedig a CSOMIÉP Beton és Meliorációs Termékgyártó Kft.-nek lételeme az innováció. A 100 legjelentősebb megyei vállalat közül is kiemelkedően teljesítő cég ügyvezetője, Mészáros Antal Top 100 díjat vehetett át középvezetési kategóriában a kamara legnagyobb éves gazdasági rendezvényén.

Akár egyetlen termék legyártására is vállalkozik a hódmezővásárhelyi CSOMIÉP Kft., ezzel a gyártás és a fejlesztés páratlan rugalmasságáról vall az előre gyártott vasbeton elemek gyártására, valamint a fürdőszobai és konyhai szaniterek forgalmazására, értékesítésére szakosodott cég.

Innováció, a legerősebb láncszem

Persze úgy könnyű, ha a folyamatot megújulást, a termékfejlesztést tekintve a hitvallásának a vezetőség. Működésének kezdete, azaz 1989 óta 51 szabadalom, 13 védjegy, 11 formatervezési minta született meg a rendszerváltás időszakában több állami vállalat és magánszemély által alapított kft. égisze alatt. A kimagasló eredmények nem kerültek el a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának figyelmét sem:

2022-ben a páratlan iparjogvédelmi portfólióért a CSOMIÉP-nek adományozta a Millenniumi Díjat.

Ezzel a 33 éves cég a sokadik elismerést söpörte be, mégis kitüntetett helyet foglal el a székház ízlésesen berendezett tárgyalójában: a Mészáros család antik bútorai veszik körül, illetve a 2021-ben kapott Érték és Minőség Nagydíjjal együtt. Az utóbbi „A nagyvasúti előre gyártott makro szintetikus szállal erősített nagy paneles síncsatolás útátjáró rendszer” pályázatért járt Mészáros Antal cégének. E név hallatán két személyre is gondolhat az olvasó, hiszen a két éve elhunyt ügyvezető, idősebb Mészáros Antal helyét fia vette át.

24 órás cégvezetés

– Teljesen más habitusú emberek vagyunk, voltunk. Így a cégvezetésben előfordultak közöttünk nézeteltérések, amelyek akár generációs különbségnek is felfoghatók. De a legtöbb esetben meg tudtuk oldani a problémáinkat. Édesapám napi 24 órában a cégért dolgozott, ezzel a családdal megtanult együtt élni. Most meglepődve tapasztalom saját magamon, hogy időnként én is hozzá hasonlóan cselekszem: hétvégén azzal osztom meg a céggel kapcsolatos gondolataimat, aki éppen a közelemben van – meséli Mészáros Antal, hozzátéve, édesapjával eredetileg többgenerációs cégben gondolkodtak. Ma már úgy véli, ha egyszer majd valóban érdeklő gyermekeit a CSOMIÉP, úgyis szívesen és jól fognak dolgozni a cégnél. Persze ott egy másik út lehetősége is: a család tulajdonos marad, a cégvezetés pedig legyen a profik feladata.

Gigaberuházást lovagol meg

Az ifjabbik Mészáros régi motoros a vállalatnál, 1998-ban csatlakozott a csapathoz, első dolga a frissen létrehozott fürdőszoba-szsaniter divízió felfuttatása volt. Később a betontechnológiai eljárások tanulmányozásában mélyedett el. Az ügyvezetői feladatokat hosszú évek óta

Mészáros Antal: A nagy volumenű hazai beruházások után el kell kezdeni a korábban megépült infrastruktúrák felülvizsgálatát, felújítását

Fotó: Karnok Csaba

Szakmaiság mindenek előtt

Saját és önerős képességek, megfelelő tudásháttér és minőség nélkül a folyamatos fejlődés lehetetlen lenne, az innováció is ezeken alapul. A CSOMIÉP képzéseivel, új technológiáival lépést tart az európai technológiai trendekkel, alkalmazkodik a piaci elvárásokhoz. Szoros partneri kapcsolatot ápol több hazai egyetemmel, velük közös kutatásokban vesz részt.

A jövőt tervezik

A kialakult partneri kapcsolatrendszerre támaszkodva a jövőt kell tervezni.

– A háború generálta gazdasági, piaci kihívásokat csakis együtt lehetséges jól kezelni. Egyedül lehetünk szépek, de jók semmiképpen sem – véli Mészáros Antal, miközben hangsúlyozza, cégfilozófiájukhoz tartozik a nyitott gondolkodás, a szellemi szabadság fontossága.

A legfontosabb alapanyag számukra a cement, a homok, a kavics, a homokos kavics, az acél és az adalékszerek. Mindezek ára – nem újdonság – igencsak „elszállt” az utóbbi időben, de az anyagfelhasználást optimalizálva, illetve partneri kapcsolataikra támaszkodva, az árváltozások rugalmas kezelését alkalmazva sikerrel lavíroznak.

Terveik alapvetően 15 évre szólnak. Egyetlen ország gazdasága sem létezhet infrastruktúra-fenntartás nélkül.

– A nagy volumenű hazai beruházások után el kell kezdeni a korábban megépült infrastruktúrák felülvizsgálatát, felújítását – véli az ügyvezető, aki szerint saját fejlesztésű termékeire hivatkozva a vasbeton termékek piacán biztosan lesz keresnivalójuk a jövőben is. Mint fogalmazott, a közeljövőben újabb ágazatok felé nem kacsintgatnak, de amint lecsillapodnak a kedélyek a világban, egy nagyot kacsintanak, egyelőre titok, milyen irányban.

Nánai Márta

Hitelmoratórium, kamatstop, átjárható határok, fejlesztési lehetőségek

Vállalkozói fórum Mórahalmon

Hitelmoratóriumról, kamatstopról, támogatott vállalkozói hitelekéről, turisztikai lehetőségekről és a vállalkozások digitalizációját és innovációját segítő nonprofit intézmény létrehozásáról is szó esett a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Mórahalom Térségi Szervezetének és az Enterprise Europe Network Szeged október 20-ai vállalkozói fórumán. A rendezvényen emellett átadták a térségi gazdasági önkormányzat Mórahalom Térségért Díját is.

A mórahalmi polgármesteri hivatal dísztermében megtartott programon köszöntőjében Dr. Kökúti Attila, a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a város gazdasági adottságait elemezve kiemelte, hogy a mórahalmi járásban 1700 regisztrált vállalkozás van, ebből 457 Mórahalmon található, a cégek közül pedig a járásban 26, a városban pedig 12 olyan vállalkozás van, amelynek árbevétele meghaladja az 1 milliárd forintot. A járásban meghatározónak számít a turizmus teljesítménye, ugyanis megyei szinten a vendégéjszakák számának 11 százaléka itt jelenik meg, így Szeged után második helyen áll a térség a megyében. 1997-ben az ipari park megépülésével megindult az iparosodás a városban, azóta a parkban igen jelentős fejlesztések valósultak meg. Ez a jól látható fejlődés ösztönözte arra a kamarát, hogy képviselői irodát nyisson a településen.

A kkv-k védelmében

Dunai Péter, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára a fórumon jelentette be, hogy hitelmoratóriumot és kamatstopot kérnek a kormánytól a kkv-k védelme érdekében. Erre amiatt van szükség, mert a jegybank múlt pénteki bejelentését követően a vállalkozói hitelek árazásában meghatározó 3, 6 és 12 havi BUBOR egyaránt 16%-ra emelkedett, így ma a hitelek esetében 20 százalék feletti kamattal kell számolniuk a vállalkozóknak. (A témával részletesen is foglalkozunk a 2. oldalon.) Kitért a KATA-törvény változásának hatásaira is, melyről elmondta, hogy a korábbi 450 ezer katas vállalkozóból 110 ezer az új katasban tudta folytatni, 120 ezren az átalányadózást választották, míg a vállalkozásukat szüneteltető januárig dönthetnek arról, hogy melyik egyszerűsített adminisztrációval járó adózást választják.

Betonfalnak ütközött a hitelezés

A válságban nincsen normativitás – ezzel a Demján Sándor-idézetrel kezdte mórahalmi előadását Kriszán László, a KAVOSZ Zrt. vezérigazgatója. Szólt arról is, hogy igazságtalannak tartja, hogy a koronavírus-válság után enyhülés helyett egy újabb, több tényező által előidézett válság érkezett. Szerinte kiemelten fontos kérdés, hogy mi lesz a hitelezéssel a Magyar Nemzeti Bank múlt heti bejelentéseit követően. Betonfalnak nevezte a 20, sőt akár több mint 28 százalékos kamattal igényelhető vállalkozói hiteleket, mivel azok költségét kitermelhetetlennek véli. Emiatt még nagyobb szerepe lesz a támogatott hiteleknek – mondta. A kkv-k védelmét szolgálhatja a kamara által kezdeményezett kamatstop és

Mórahalom Térségéért Díj

A rendezvény végén adták át a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Mórahalom Térségi Szervezetének díját. Az elismerést idén Bonifert Gábor, a Mediaworks Hungary Zrt. regionális lapmenedzsere, a Délmagyarország korábbi főszerkesztője vehette át Fehér Évától, a kamara térségi elnökétől. A díjazottnak az elmúlt években kiemelt szerepe volt abban, hogy a megyei gazdasági önkormányzat, továbbá Mórahalom és térségének fejlődése, az arról szóló hírek kiemelt figyelmet kaptak a Délmagyarország napilapban, valamint annak online felületén.

hitelmoratórium, mely biztonságot nyújthat a vállalkozóknak.

Turisztikai régióban gondolkodnak

Kiemelten kezelik a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok és lehetőségek kérdését Mórahalmon, melyek a gazdaság-, térség- és településfejlesztés alappilléreinek számítanak – mondta előadásában Nógrádi Zoltán, a homokhátsági település polgármestere. A további fejlődés előmozdítására pedig a határ magyar és vajdasági oldalán működő kisvállalkozások digitalizációját és innovációját segítő nonprofit intézmény létrehozását tervezi a helyi önkormányzat. Szerinte ugyanakkor még mindig akadnak kiaknázatlan erőforrások az utóbbi évtizedekben rohamosan fejlődő turisztikai ágazatban is. A továbblépésben pedig fontos lehet egy egységes Szeged, Szabadka, Makó, Mórahalom turisztikai régió kialakításának.

Forrásszerzés hatékonyabban

Ezt követően Fehér Éva, a CSMKIK Mórahalom Térségének elnöke ismertette a GINOP és GINOP plusz program lehetőségeit és azokat a fejlesztéseket, amelyekkel a kkv-k hatékonyabban tudnak a

meghirdetett forrásszerzési pályázatokon indulni. Kitért a digitalizációra, így a honlapfejlesztés és a vállalatirányítási rendszerek fontosságára és az akkreditált klasztertagságra mint előnyre. Összefoglalva 7-8 millió forint önerőt javasolt egy-egy vállalkozásnak, melyet a nagyobb beruházásokat célzó pályázatok előkészítésére kellene fordítani.

51 %-kal több turista

A programon előadást tartott Gönczi Tibor, a Magyar Turisztikai Ügynökség turizmus szakmai igazgatóságának programigazgatója is. A vezető előadásában kitért arra, hogy az idei év első 9 hónapjában 31,2 millió vendégéjszakát töltöttek a turisták hazánkban, több mint másfélszerese az előző évi adatnak. 670 ezer vendégéjszakát számláltak Szegeden és térségében, 51 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. Hozzátette, az őszi turizmus élénkítése érdekében marketingkampányt indítottak, amiben a hazai bor és gasztronómia, valamint az épített örökség kap hangsúlyt.

Öt projekt a fejlesztésre

Rigó Fanni, az IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. projektvezetője öt fejlesztést mutatott be: a Magyar Multi Programot, a Modern Mintaüzemet, az Evolúció Programot, a VALI-t és a Tanítsunk Magyarországot projektet. A Magyar Multi program előminősítő rendszer, míg a Mintaüzem és a Modern Gyárak éjszakája mintagyárakkal, mintauzemekkel és mintaműhelyekkel segíti a hazai és nemzetközi versenyképességet, így az IFKA egyik legkeresettebb projektje. Az Evolúció és Második Esély (Vállalkozói Újrakezdés) Program díjmentes cégdiagnosztikát és fejlesztési lehetőségeket kínál a jövőtervezésben tanácsot igénylő vállalatoknak, illetve bizalmi alapon segítséget nyújt a generációváltásban és az ehhez kapcsolódó folyamatokban online, illetve személyesen. A VALI vállalkozói információs portált is bemutatta, amely cégre szabottan fejlesztési forrásokról, képzésekről, lehetőségekről, minősített szakértőkről tájékoztat és felkészíti a jövőbeli pályázatokra. A Tanítsunk Magyarországot pedig egy soft program, amellyel egyetemisták bevonásával a térségi hátrányos helyzetű középiskolások pályaeorientációját támogatják.

Hasznos tanácsok technológiaváltóknak a RILIAM-közösség tagjaitól

XXI. század a Naturtexnél

A lakástextileket gyártó és forgalmazó, nemrégiben mintegy 4 milliárd forintos fejlesztéssel új üzemcsarnokba költözött Naturtex Kft. friss tapasztalatokkal rendelkezik a technológiaváltásról. A RILIAM I-4.0 csapata így hát meg is látogatta a több mint 30 éve működő szegedi családi vállalkozást, ahol Gellért Ákos ügyvezetővel beszélgettünk a tapasztalatokról.

Mivel foglalkozik a Naturtex Kft.?

A Naturtex lakástextilek, leegyszerűsítve párna-paplan gyártással foglalkozik, több mint 900 különböző termékünk van, nagyjából 2 és fél millió terméket bocsátunk ki évente, melyeket több mint 40 országba exportálunk világszerte. Jelenleg a Naturtex árbevételének 25%-a belföldi, 75%-a exportbevétel.

Miért fontosak a folyamatos fejlesztések?

A tavalyi beruházási ütemünk mérföldkő volt a Naturtex életében, közel 4 milliárdos beruházást hajtottunk végre. Ennek a fejlesztésnek a keretében egy 12 ezer négyzetméteres új gyártó és logisztikai egységet építettünk, abszolút a 21. század gyártásának megfelelően, a gyártó-sorokat pedig a világon elérhető legmodernebb technológiákkal láttuk el. Illetve, amiket az elmúlt tíz évben nem tudtunk még lecserélni, azokat most teljes mértékben modernizáltuk. És van még egy fejlesztési hullámmunk erre, illetve a jövő évre. Úgy gondoljuk, hogy 2023 végéig teljeskörűen a legmodernebb technológia áll rendelkezésünkre.

Milyen új technológiákat építettek be?

A teljes késztermékgyártási technológiát próbáltuk fejleszteni, elsősorban kapacitás-szempontból. Az elmúlt 3-4 évben ugyanis a növekedésünk, fejlődésünk legszűkebb keresztmetszete a kapacitás volt. Az első körben erre koncentráltunk, hogy kapacitásunk olyan mértékben megnövekedjen, hogy tudjunk adott esetben második, harmadik műszakot is indítani. A másik cél a hatékonyság növelése volt, több olyan automatizációs folyamat került be a rendszerbe, amelyekkel a versenyképességünket, minőségi mutatóinkat tudjuk növelni. A Naturtex éves kapacitása ezzel a beruházással 40 százalékkal növekedett.

Mit javasolna a technológiaváltás előtt álló vállalkozásoknak?

A kiindulás, a kályha, maga a vállalati stratégia, illetve a közép és hosszú távú célok, hogy mit szeretne elérni a vállalat. Azután egy másik nagyon nehéz feladat megtalálni a megfelelő technológiát és hozzá a gyártót. Természetesen megfelelő ár-érték arány mellett. Nálunk is elég hosszú folyamat volt kiválasztani a gyártókat és géptípusokat, úgy, hogy adott esetben öt különböző gyártótól származó gépet lehessen úgy sorba kötni és összehangolni, hogy tudja

azt a teljesítményt és minőséget, amit mi előre kalkuláltunk. Az új paplangyártó gépsor például úgy állt össze, hogy az első nagy gép ausztrál-kínai (ausztrál fejlesztésű és kínai gyártású), a steppelő francia, aztán van benne egy spanyol ultrahangos technológia és egy olasz csomológység a végén. Mindenkinek azt tanácsolom, ha a saját iparágán belül van olyan tapasztalt szakértő mérnök, aki a gépgyártó piacon képen van, vegye igénybe szolgálatait, mert nagy segítség tud lenni.

Hogyan lehet jól felkészülni egy technológiaváltásra?

Valóban, a következő nagyon nehéz lépés – főleg ha nem csak tisztán bővítésről van szó, hanem mondjuk egy nagyobb gyárátalakításról

– az egésznek a megtervezése. Miután már megvagyunk a gépekkel, megvan, hogy kitől szeretnénk megrendelni, és ki is tudjuk fizetni, azt is tudjuk, mikor érkeznek, meg kell tervezni a telepítést. Ami feltehetőleg a meglévő gyártást érinti, hiszen gépcseré történik, a régi gépet kicseréljük, és újat hozunk helyette, az hogy történjen meg? Mikor szeretnénk ezt megcsinálni, mennyi időt vesz igénybe a leállítás? És ha már leállunk, célszerű egyéb karbantartási, felújítási munkákat is elvégezni, ezek mennyi időt vesznek igénybe? És hogy kell úgy előregyártanunk, hogy a vevőket ez a legkevésbé érintse? Persze,

Gellért Ákos

nem lehet mindent 100%-osra megtervezni, de törekedni kell rá. Azt is érdemes végiggondolni, hogy minél nagyobb egy cég, annál komplexebb vállalatirányítási módszerrel rendelkezik, vagyis a szervezetet is fel kell készíteni a bővítésből következő változásokra.

Finanszírozási kérdésekben mire érdemes figyelni?

Biztatok mindenkit, aki gyártással foglalkozik, hogy alaposan járjon utána a finanszírozási lehetőségeknek, mert mindig vannak olyan európai uniós vagy hazai források, amelyeket érdemes kihasználni. Sajnos a hitelek elkezdtek iszonyatos mértékben drágulni. Pedig korábban nagyon kedvező környezet volt, eleve az alacsony alapkamat, a számtalan támogatott hitelvariáció, olcsón tudott az ember beruházást finanszírozni. Reméljük, a jövőben is lesznek olyan kedvező feltételek, amelyek a vállalati fejlesztéseket segítik. Egyébként, amit még különös figyelemmel és körültekintéssel kell tervezni, az éppen ennek az egésznek a költségvetése – és mivel nincs tökéletes tervezés, jó, ha ebbe tartalékokat is beépítünk.

Mit gondol a fenntarthatóságról?

– Go green! – nem csak egy szlogen a Naturtex-től, komolyan elindultunk a fenntartható vállalat irányába, ez azt jelenti, hogy minden üzemen környezetbarát és -hatékony technológiákkal dolgozunk, folyamatos napelem-telepítéseink vannak, szeretnénk elérni, hogy 2023 végére a felhasznált energia 90 százalékát megújuló energiaforrásokból állítsuk elő – választa fel Gellért Ákos a Naturtex zöld lépéseit. – Ez a folyamat nyilván nemcsak a technológiánkat, a termékeket is érinti. Egyre több olyan termékünk van, ami újrahasznosított vagy újrahasznosítható alapanyagokból készül. Egy olyan egyedi papírcsomagolást is kifejlesztettünk, amivel egyedülállóak vagyunk Európában. Bárkinek, aki új gyártásban, telephely-fejlesztésben gondolkodik, javasolom, hogy egyfajta fenntartható szemléletet is vegyen figyelembe mind a partnerek, mind a finanszírozás szempontjából.

Technológiaváltók

A RILIAM I-4.0 projektben 10 esettanulmány is készült technológiaváltásban élenjáró cégek közreműködésével, amelyeket lapunkban is sorra veszünk. Eddig a makói Váll-Ker, a szentesi Legrand Zrt. és szegedi SolvElectric Kft. innovatív programjait, jó gyakorlatait mutattuk be, ezúttal pedig a Naturtex Kft. fejlesztési sikereit ismerhetik meg olvasóink.

Krónika

Vállalkozásvezetők egymás közt az i3 klubban

Jól működő megoldásokat osztottak meg egymással

Korábbi klubeseményeken felmerült igényre alapozva őszi klubunkat október 4-én, a cégvezetőket foglalkoztató aktuális kérdések megbeszélésének szenteltük. Tíznel is több vállalkozásvezető mutatta be cége pillanatnyi helyzetét, milyen nehézségekkel küzd, hogyan tud alkalmazkodni az utóbbi hónapokban történt változásokhoz.

Összegezve, szinte mindenkit érint – akár feldolgozóipar, akár IT, akár kereskedő, kicsi vagy nagy – az energiaár növekedése, az árfolyam-változások, a bérek szükségszerű rendezése, készletgazdálkodás, továbbá a hiánytermékek, illetve nagyobb raktárkészlet biztosítása a megfelelő működéshez, növekvő kintlévőségek, szakképzett és motivált munkaerő hiánya.

A közös beszélgetéstől nem változnak az energiaárak, nem csökken a szállítási költség

stb., de a jól működő megoldások megosztása segít a vezető magányérzését csökkenteni. Néhány bevált egyéni javaslat: a motivációt segítő rendszeres személyes beszélgetések vezető és alkalmazott között, csapatépítés, a kintlévőség-kezelésre hozott egyedi döntések, pl. egyeztetni a vevővel, mikor tudna fizetni;

árfolyam-ingadozásokra a határidős devizaügyletek alkalmazása, árfolyam-mozgások kivédésére EUR-ban adott árajánlatok, illetve elszámolások is ebben történnek, fizetések viszont Ft-ban; a tervezhetetlen körülmények esetén a cégek részéről fontos a gyors alkalmazkodás.

Novemberi program: Válság esetén is stabil pénzügyi alapok

Az i3 klub novemberi találkozáján egy olyan komplex platformot mutatunk be a kis- és nagyvállalkozások számára, ahol segítséget vagy innovatív megoldásokat találhatnak napi munkájukhoz, és megjelenhetnek saját innovatív termékükkel is. A rendezvény november 16-án (szerda), 14 órakor kezdődik Szegeden, a kamara székházában.

Az iLex által üzemeltetett Kármán Tódor Innovációs Piacter és Ügynökség egy olyan

platform mely KKV-kból, nagyvállalatokból, egyetemi kutatóhelyekből álló közösség, ahol egy startup vállalkozás ugyanúgy találhat potenciális partnereket és lehetőségeket, mint egy megújulást kereső, vagy éppen likviditási gondokkal küzdő vállalkozás. Az innovációs piactér tagozatainak – jogi, pénzügyi, HR, ipari, mezőgazdasági, marketing, dizájn, informatikai, generációváltó-startup – köszönhetően,

a vállalkozások sikeres működtetéséhez is segítséget nyújt, és a termékek piacra helyezésében, vagy éppen befektető keresésben is támogatja a tagjait. Így azok a vállalkozások is hasznos információhoz juthatnak, akiknek nem az innováció az erősségük, de a túléléshez most az innovatív megoldásokat keresik.

Program és jelentkezési felület [kamaránk honlapján](#) érhető el.

Csillagos égből a délföldön

A Pappas Auto Szeged a különlegességek tárháza

A Pappas Auto hazánkban mára már nem csak szimplán autók kereskedés, igazi intézménnyé nőtte ki magát az elmúlt 32 évben. A minden elemében prémium és exkluzív Mercedes-Benz világmarca piacvezető értékesítőjeként országosan nyolc telephellyel, köztük a különlegességekre specializálódott szegedi márkakereskedéssel vannak jelen.

Ahogy az a Pappas Auto-nál lenni szokott, a fejlődésre és a tökéletességre való törekvés egy pillanatig sem áll meg, melyre különösen jó példa szegedi márkakereskedésük.

A szegedi szalonban sokéves tapasztalattal és magas szaktudással rendelkező értékesítők segítik az érdeklődőket, egyedi, az ügyfelek igényeire szabott megoldásaikkal pedig minden ügyfél kézzelfogható közelségbe kerül álmai autójához. A szegedi szalon az elmúlt 18 év alatt számtalan különleges modellt mutatott be a csillagos márk portfóliójából.

Azok az ügyfelek, akik ma ellátogatnak a szalonba, a legújabb és legkülönlegesebb Mercedes-Benz autókat találhatják meg. Jelenleg az új Mercedes-Benz GLC SUV modellel találkozhatnak, mely letisztult vonalaival és dinamikus arányaival új dimenziókat nyit a prémium autózásban. A könnyebb kezelhetőség jegyében NTG 7.0 infotainment-rendszerrel, 11,9-os központi kijelzővel frissült az AMG-Line csillagmintás hűtőráccsal felszerelt, sportos modell.

A magasabb vezetési élmény és a könnyebb manőverezés érdekében akár 4,5 fokos hátsó-tengely-kormányzás is elérhető. A letisztult megjelenést pedig az új formavilágú fényszórók és hátsó lámpák sugározzák.

Az új GLC SUV mind külső jegyeiben, mint belterében mércét állít, egészen sajátos karakterrel rendelkezik, mely a szabadság és a dinamizmus eszenciáját jelenti majd leendő tulajdonosának. Az új modell emellett – a Mercedes-Benz-től már megszokottan – Plug-in hybrid változatban is elérhető, mely verzió a meggyőző teljesítmény mellett, rövid töltési időt így mindennapi elektromos használatot ígér, most még nagyobb hatótávval: akár már több mint 100 km is megtehető vele egy töltéssel.

A Pappas Auto szegedi szalonja továbbra is elhivatott a Mercedes-Benz modellek bemutatásában, mely a magas színvonalú kiszolgálással párosítva emeli őket a különlegességek tárházának sorába.

Változás az aktuális tanév eredeti tervezésében

A hagyományos őszi szünet a mostani tanévben nem adható ki!

Szeptember 30-án hatályba lépett a 2022/2023. tanév rendjére alkalmazandó, veszélyhelyzeti szabályokról szóló 368/2022. (IX. 29.) Kormányrendelet, amely több változást is hozott az aktuális tanév eredeti tervezésében. Ennek alapján őszi szünet a 2022/2023. tanévben nem adható ki.

A tanév rendjéről korábban kiadott rendeletől eltérően a 2022/2023. tanévben a téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2022. december 21., a szünet utáni első tanítási nap 2023. január 9., illetve a tanítási év utolsó tanítási napja 2023. június 16. lesz.

A fenti változásokat, különös tekintettel az őszi és téli szünetet illetően, a duális képzés szervezésénél is figyelembe kell venni a következőképpen:

1. Önmagában az a tény, hogy az őszi szünet 3 nappal rövidebb lesz (november 2–4.), nem változtat azon, hogy az Mt. 123. § (1) bekezdése alapján a szabadságot az esedékességének évében kell kiadni. A szabadság átvitele a következő évre jogszabály adta lehetőség (az Mt. 123. § (4) bekezdésben leírtak figyelembevételével), de a munkáltató duális képzőhelyet erre semmi sem kötelezi.

2. 2022. november 2–4. közötti időszakkal kapcsolatban **egyeztetni kell a szakképző iskolával**, hiszen ezekre a napokra eredetileg oktatási nap nem volt tervezve:

a) Amennyiben a képzési program alapján eleve a duális képzőhelyre volt beosztva a szakmát tanuló, a szabadság kiadásának továbbra sincs akadálya.

b) Amennyiben a jogszabályváltozás miatt a szakképző intézmény mégis oktatási napot tervez erre az időszakra, ez a képzési program

átalakítását teszi szükségessé. Amennyiben a módosított képzési program alapján oktatási napban egyeznek meg a szakképzésben érintett felek, szabadság nem adható ki, a szakmát tanulók az Szkr. 252/B. § a) pontja alapján mentesülnek a munkavégzési kötelezettség alól.

3. A b) pontban ismertetett esetben a duális képzőhely dönthet úgy is, hogy az így

„beragadt” szabadságnapokat az Mt. idézett szakaszának figyelembevételével a 2023. január elején meghosszabbított téli szünetre átviszi, és ekkor adja ki.

A jogszabálymódosítással előállt helyzetben a duális képzőhelyeknek a szakképző intézménnyel való egyeztetés (képzési program esetleges módosításáról, óraelosztásról a korábban őszi szünetként kezelt időszakban) és együttműködés elsődleges fontosságú, mindkét fél érdeke.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraélesztési Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

Tájékoztató a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményéről

Ismét előadást szervezünk azon gazdálkodó szervezetek számára, amelyek részt vesznek képzőhelyként a szakirányú oktatásban. Különös figyelemmel szólnunk azokhoz, akik újként kapcsolódnak be a képzés rendszerébe. Kamaránk egy átfogó tájékoztatást és konzultációs lehetőséget biztosít a gyakorlati képzés felmerülő költségeinek elszámolási lehetőségeiről, amelyre szeretettel várjuk az érintett vállalkozásokat és azok könyvelőirodáit, valamint a szakképző intézmények képviselőit.

Az előadó **Tímárné Staberecz Teréz** okleveles közgazda, könyvvizsgáló, a Mérleg Adótanácsadó- és Könyvelő Iroda vezetője lesz. A rendezvény **november 16-án 10 órakor** kezdődik Szegeden, a kamarai székházban (Párizsi krt. 8–12.).

Az előadás megszervezésével duális partnereinket támogatjuk abban, hogy információhoz jussanak, megismerjék az új képzési rendszert, naprakészen információt kapjanak a változásokról.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraélesztési Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

Lezárultak az ideai gyakorlati oktatói tanfolyamok

A szakképzési törvény előírása szerint 2019. szeptember 1-jétől csak kamarai gyakorlati oktatói tanúsítvánnyal rendelkező szakemberek foglalkozhatnak tanulóval az iskolai rendszerű szakképzésben. Az ideai projektidőszakban 67 fő vett részt az oktatásban.

Legközelebb 2023 februárjában indul csoportunk, amelyre a jelentkezéseket folyamatosan várjuk.

A gyakorlati oktatói készségfejlesztő továbbképző tréning szervezése a 2022-es évtől minden területi kamara részére kötelező. Ennek megfelelően az MKIK döntése alapján kamaránk az idén 1 csoport (12 fő) továbbképző tréningjét szervezte meg. A résztvevők visszajelzése nagyon pozitív volt, a továbbképzést hasznosnak ítélték meg. A tréner

visszajelzése is ezt igazolja, minden csoport munkáját hatékonyan ítélték meg.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraélesztési Foglalkoztatási Alap képzési alaprész

terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

További információ:

Dankó Viktória: 62/549-394, 30/455-1494; felnottkepzes@csmkik.hu

Szakképzés

Szakmai véleményt kértünk a NAV-tól és a KIM-től

Alkalmi munkavállalás szakképzési munkaszerződés mellett

Az alkalmi munkavállaláshoz kapcsolódóan az adókedvezmény, a munkabér és a szabadság arányosításával összefüggésben szakmai véleményt kértünk és kaptunk (az MKIK közreműködésével) a NAV-tól és a KIM-től (Kulturális és Innovációs Minisztérium).

A minisztériumi szakmai vélemény röviden összefoglalva a következő:

Alkalmi munkavállalás esetén is van munkabér-, szabadság- és adókedvezmény-arányosítás.

Munkabér- és szabadságarányosítás nemcsak az alkalmi munkavállalás napjain van, hanem az alkalmi munkavállalásra irányuló keretszerződés és a szakképzési munkaszerződés közös időszá-
kának minden egyes munkanapjára (feltéve, hogy

a szakképzési munkaszerződés a keretszerződés megkötése után lép hatályba).

A NAV szakmai véleménye az adókedvezmény arányosításáról

„A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (továbbiakban: SzocHo tv.) 17/A. § (2) bekezdése szerint „Az (1) bekezdéstől eltérően, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személy az Szt. szerinti szakirányú oktatásban a szakképzési munkaszerződéssel

párhuzamosan fennálló foglalkoztatásra irányuló más olyan jogviszonya mellett vesz részt, amelyben a foglalkoztató a duális képzőhelytől eltérő harmadik személy, az adófizetési kötelezettség az (1) bekezdés a) és b) pont szerinti összeg ötven százalékával csökkenthető.”

„A SzocHo tv. 17/A. § (1) bekezdés aa) pontja értelmében a szakirányú oktatás adókedvezménye a tárgyhónap munkanapjaira számolható el (a szakképző intézményben teljesített oktatási nap és az olyan munkanap kivételével, amire tekintettel a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult).

Ennek megfelelően az adókedvezmény csak azokra a munkanapokra jár csökkentett mértékben, amely napokon az egyszerűsített foglalkoztatás megvalósul, vagyis amely napokra vonatkozóan az egyszerűsített foglalkoztatást bejelentették.

Azokra a munkanapokra, amelyekre egyszerűsített foglalkoztatás nem történik, az adókedvezmény teljes mértékben elszámolható.

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV.

törvény 3. § (1) bekezdése szerint „Egyszerűsített foglalkoztatás céljából létrejött munkaviszony a munkáltató 11. §-ban meghatározott bejelentési kötelezettségének teljesítésével keletkezik.”

Ebből következően egyszerűsített foglalkoztatás az arra irányuló szerződéstől függetlenül csak azokon a napokon valósul meg, amely napokra vonatkozóan a bejelentés megtörtént.”

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

Mesterképzésekre várja a kamara a jelentkezőket

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara folyamatosan várja a mesterképzésre való jelentkezéseket, kiemelten az alábbi szakmákban:

- autóelektronikai műszerész,
- bútorasztalos,
- gázfogyasztóberendezés- és csőhálózat-szerelő,
- kereskedő,
- kőműves,
- szakács,
- villanyszerelő.

A hatályos mestervizsga-követelményeket az MKIK honlapján érheti el:

<https://mkik.hu/mestervizsga-dokumentumok-es-kovetelmenyek>

A mestervizsga célja, hogy a szakemberek számára biztosítsa a szakmai fejlődés és egzisztenciális életútmodell, karrier kialakításának lehetőségét, valamint a tanulóképzéshez és vállalkozásvezetéshez szükséges ismeretek elsajátítását. Kamaránk várja a jelentkezéseket azon szakmákra is, melyekre rendeletben írták elő a mestervizsga meglétét.

Bővebb információt ITT olvashat.

Előzetes jelentkezését az alábbi oldalunk keresztül tudja felénk elküldeni: <https://csmkik.hu/oldalak/mesterkepzes>

A képzés indulásának várható időpontja: 2023. március

További információ: Kopasz Éva: 62/554-263, 30/455-1436. E-mail: felnottkepzes@csmkik.hu

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara nyilvántartott, a 2013. évi

LXXVII. törvény 2. A és B §-aiban meghatározott felnőttképzési engedéllyel rendelkező intézmény.

Felnőttképzési engedélyszám: E/2020/000429.

Felnőttképzési nyilvántartás szám:

B/2020/001775

Felhívás mesterképzéshez szükséges ingyenes előzetes tudásmérésre!

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara felhívást ír ki mesterképzéshez szükséges előzetes tudásmérésre, az alábbi szakmákban:

- autószerelő
- cukrász
- fodrász

Az előzetes tudásmérés célja, hogy tanácsadói jelleggel megállapíthatja a mesterképzésbe való bekapcsolódásra való felkészültséget, illetve egyes pótolható kompetenciahiányokat. A tudásmérés eredményéről a jelentkező értesítést kap, igény esetén egyedi tanácsadás kérhető a mestervizsgával, illetve egyéb, ezt kiegészítő képzésekkel kapcsolatban.

A programban való részvétel teljesen INGYENES.

Jelentkezési határidő: október 25.

További információ: Kopasz Éva: 62/554-263, 30/455-1436. E-mail: felnottkepzes@csmkik.hu

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara nyilvántartott, a 2013. évi LXXVII. törvény 2. A és B §-aiban meghatározott felnőttképzési engedéllyel rendelkező intézmény.

Felnőttképzési engedélyszám:

E/2020/000429.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

Példamutató a Güttler, a Lemeztechnika és a Süd-Alu együttműködése

Elméletet is oktatnak a duális képzőhelyeken

A hegesztő szakma az elmúlt évtizedben és ma is hiányszakmának minősül. A gazdálkodó szervezeteknél az átlagéletkor a műszaki szakmákban a fizikai állományánál viszonylag magas, sok munkavállaló a következő 10-15 évben nyugdíjba vonul. A pályaválasztásnál kevesen választják a kétkezi szakmákat, kevesen iratkoznak be a 3 éves szakképző évfolyamokra, nincs kellő motiváció, pedig „fogyasztóként” is látjuk-halljuk és megfizetjük az ipari szakmák megnövekedett értékét.

Korábbi felkérés alapján a kamara vizsgálta a térségben a gépészeti képzési lehetőségeket. A Güttler Kft. tanulmánya egyértelműen rámutatott: jó szakembereket nem az iskolapadban, hanem vállalkozási környezetben lehet képezni.

A hódmezővásárhelyi térségben meghatározó gépészeti cégek nemcsak a kész szakemberek iránti igényeiket, de többen képzési szándékukat is megfogalmazták, kamarai nyilvántartásba vételük megtörtént.

Legyünk konkrétak. Három cég: a Güttler, a Lemeztechnika és a Süd-Alu Kft. hegesztő szakmában kötött a 2021/2022. tanévben szakképzési munkaszerződést. A keretek, a feltételek, a tartalmak, a kötelezettségek az új szakképzési rendszerben új gondolkodásmódot igényeltek minden szakképzési szereplőtől. A Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Corvin Mátyás Technikum és Szakképző Iskolájának Kalmár Zsigmond Intézményegysége segítette a vállalkozásokat, elkészült a képzési program, mint a tanulási területek rögzítésének fő dokumentuma, részletesen szabályozva a duális képzőhelyi és az iskolai tantermi órák számát. A cégek csak ekkor szembesültek azzal az új szakképzési rendszerhez köthető lényeges változtatással, hogy megszűnt az elmélet és a gyakorlat megkülönböztetése, szakirányú oktatás zajlik, a korábbi elméleti órák helyett is a duális

Gépészeti Fórumon mutatták be a szakképzési együttműködés eredményeit.

képzőhelynek kell átadni azokat az ismereteket is, komplexen alakítani a szakmai kompetenciákat a tanulóknál. Ez a feladat és felelősség ültette egy asztalhoz a 3 cég képviselőjét. Egyeztetések, kalkuláció után közösen alkalmaztak és fizettek meg egy műszaki oktatót, aki a szakmai vizs-

„ Jó szakembereket nem az iskolapadban, hanem vállalkozási környezetben lehet képezni. „

gára való felkészítés „elméletigényes” részét adja át a 3 cég hegesztő tanulóinak. A duális képzőhelyen töltött kétheti 6 napból 1 napon szakmai „elméleti” oktatás zajlik, a Güttler Kft. biztosított helyet erre a célra.

Említsük meg a tanulók szempontjait is: kulturált, működő és ellenőrzött munkahelyi környezetben kaptak lehetőséget a szakma elsajátítására. Felkészítésük felelősséggel, folyamatosan, fokozatosan és irányítottan történik. És ami nem mellékes: a szakképzési munkaszerződés szakképzési munkabért biztosít számukra.

A vállalkozások együttműködése példaértékű. Arról szól, hogy hogyan lehet az erőforrások

egyesítésével a szakképzésben a feladatokat úgy meghatározni, hogy az logikus, optimális és elégséges szakmai felkészítést biztosítson. A cégek jól felfogott humángazdálkodási céljaik érdekében vállalták az új szemlélet megismerését, képviselését, a többletfeladatokat és a többletköltségeket, mert szeretnék a tanulókat a szakmai vizsga után is munkatársuknak tekinteni. Az eltelt rövid idő is kellő és kedvező tapasztalatot adott az együttműködésre.

Az együttműködés hozadéka: a 2022/2023. tanévben az előző évi 7 tanuló mellett már 11 új (10. évfolyamos) hegesztő duális képzésében alkalmazható a saját maguk kialakította jó gyakorlat. Befektetésük eredménye persze majd a 2023. május-júniusi vizsgaidőszakban válik igazán láthatóvá. A Güttler, a Lemeztechnika és a Süd-Alu a remélt sikerhez a fentiek alapján járul hozzá.

Módszereiket átgondolásra javasoljuk más szakmákban is.

A jó gyakorlatot szeptember 28-án Gépészeti Fórumon mutatták be.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

ADR 1.3 Alap- és ismeretfelújító képzésre várjuk a jelentkezőket

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara DMG Oktatási Nonprofit Kft.-je szervezésében kínáljuk ADR 1.3 alapképzéseinket több időpontban, magasabb részvételi létszámtól függően akár vállalathoz történő kitelepüléssel is.

Mi az ADR 1.3 alapképzés?

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) előírása szerint a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos munkakört ellátó személyeknek (csomagolók, raktárosok, rakodók, fuvarozók, ügyintézők stb.) feladatukhoz és felelősségükhöz igazodó, megfelelő képzésben kell részesülniük. A képzést az alkalmazottaknak még a felelősség elvállalása előtt kell megkap-

niuk. Az olyan munkakör, amelyre a szükséges képzés még nem történt meg, csak képzett személy közvetlen felügyelete mellett látható el.

Összegyűjtöttünk néhány példát azokra a munkahelyekre, kötelezett tevékenységekre, ahol szükséges lehet az ADR 1.3 képzés:

Gazdaboltok (Vegyszerekkel, növényvédő szerekkel foglalkoznak)

Háztartási boltok, festékboltok, drogériák: (vegyszerek, tisztítószerek forgalmazás, tárolása miatt)

Épületgépészet (hegesztéshez szükséges gázok, klímaberendezések töltetek szállítása miatt)

Klímagáz

Háztartási propán-bután (PB) gázpalackok értékesítői (ahol a tárolt PB-mennyiség meghaladja az 1150 kg-ot)

Mezőgazdasági vállalkozók, gazdálkodók, szövetkezetek (vegyszerekkel, permetszerekkel történő munkavégzés, tartályban szállított üzemanyag esetén)

Elemek, akkumulátorok, tűzijáték kereskedelmi mennyiségű értékesítése esetén

A tanfolyam időpontjairól és a jelentkezés feltételeiről kérjük, tájékozódjon a www.csmkik.hu honlapunk Fejlesztésképzés menüpontjában, illetve a 0630/4551271-es telefonszámon.

Szakképzés

Ismét hibrid- és elektromos autó diagnosztika és karbantartó képzést indítunk

A szeptemberben lebonyolított képzés sikerét követően ismételten meghirdeti a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a hibrid- és elektromos autó diagnosztika és karbantartó tanfolyamát az érdeklődő autószerelő vállalkozások számára.

A kiscsoportban működő interaktív oktatás célja az alternatív járműhajtási technológia megismerése, az ilyen technológiával szerelt járművek szerelésére, javítására, szervizelésére, valamint az

azokkal kapcsolatos diagnosztikai feladatokra vonatkozó ismeretek megszerzése. A 40 órás, 5 alkalmas elméleti és gyakorlati oktatást egyaránt tartalmazó képzés következő időpontja novemberben lesz, melyre már várjuk a jelentkezéseket a kamara honlapjáról letölthető jelentkezési lapon.

A tanfolyam konkrét időpontjáról és részleteiről bővebb információt Iritz-Fekete Livia nyújt a 0630/4551271-es telefonszámon.

Középpontban a Pass Thru rendszerek és a távdiagnosztika Autós Szakmai Nap a kamarában

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) Kézműipari Tagozata széleskörűen támogatja tagjai szakmai fejlődését, ennek egyik eszköze szakmai napok szervezése. **November 8-án 10 órától** a Közlekedés szakmacsoportnak tartunk szakmai napot Szege- den, a kamarai székházban. A rendezvény előadója Simon József autódiagnosztikai és garázsipari tanácsadó, szak- oktató lesz.

Az előadás középpontjában a Pass Thru rendszerek és a

távdiagnosztika áll majd. A programon a gyártói sajátosságok és távdiagnosztika gyakorlati kérdései kerülnek majd előtér- be. A szakmai nap szervezését és finanszírozását a CSMKIK Kézműipari Tagozata és Kisteleki térsége támogatja.

További információ, részvéte- li feltételek és jelentkezés ezen az oldalon. Bővebb felvilágosítástért hívja Kovács Kata vezető duális képzési tanácsadót a +36 30 9851 988-as számon, vagy írjon a kovacs.kata@csmkik.hu címre.

Képzőhely-ellenőrök tanúsítványmegújító képzése

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara az idei évben ismételten megszervezte a képzőhely-ellenőrök 32 órás, a duális képzőhelyek ellenőrzéséhez kapcsolódó jogszabályi, módszertani, kommunikációs és pszichológiai ismereteket tartalmazó képzését.

Októberben lezajlott kamaránk szervezésében azoknak a szakembereknek a hatósági képzése, akik részt vesznek a duális képzőhelyek ellenőrzésében és minősítésében. A 3 évre ellenőri feladatokra feljogosító tanúsítvány megszerzésére és megújítására irányuló programra az idén 15, különböző ágazatokban tevékenykedő szakember jelentkezett, akik az elméleti

felkészítésen a képzőhely-ellenőrzés jogi és módszertani tematikájával ismerkedtek. A program kötelező része volt a személyes jelenlétet igénylő pszichológiai és kommunikációs tréning, melyet követően egy online vizsga keretében minden képzésben részt vevő sikeres vizsgát tett.

A képzés a felnőttképzési törvény hatálya alá eső engedélyköteles képzés, melyhez a CSMKIK engedélyszáma: E/2020/000429.

A projekt az Innovációs Technológiai Minisztérium finanszírozásában valósult meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-ITM-12/2021/TK/05.

otpbusiness

A jövő velünk épül
Növekedjen vállalkozása folyamatos fejlesztéseink és szakértőink támogatásával!

A tájékoztatás nem teljes körű és nem minősül ajánlattételnek. További részletekről tájékozódjon az OTP Bank fiókjában és honlapján (www.otpbank.hu/vallalkozasok) közzétett üzletszabályzatokból és hirdetményekből.

Rendezvények a Női Vezetői Klubban

Üzletasszony-találkozó és stresszkezelés

A tavalyi sikeres találkozó után szeptemberben ismét kamaránkba vártuk a megyei vállalkozónőket, illetve női vezetőket. A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és az Enterprise Europe Network szervezésében megvalósult rendezvényen 20-nál is több vállalkozás mutatkozott be, és osztotta meg a többiekkel a cégét foglalkoztató kihívásokat, valamint megoldási ötleteit.

A jelen gazdasági helyzetben még inkább felértékelődik a közösségfejlesztés, a megbízható üzleti kapcsolatok ereje – elsősorban ez motiválta a Női Vezetői Klub szeptemberi találkozójának megrendezését. Az eseményen sokféle ágazat – pályázati, szoftverfejlesztő, grafikus, vendéglátó és hűtéstechikai cég is – képviseltette magát, és olyan témák kerültek fókuszba, mint például forrásszerzés, marketing, munkaerőhiány és a munkatársak motiválása.

A XXI. század népbetegségéről

Az október 19-ei találkozón a XXI. század népbetegségéről, a stresszről beszélgettek a klubtagok. Az elvárások valóságalkotó hatása címmel Avram Karolina, life coach, stresszcsökkentő és harmonizáló tanácsadó tartott előadást, majd dr. Fidrich Márta, a Data-Vita Kutatási, Tanácsadó és Oktatási Kft. ügyvezetője mutatta be a saját fejlesztésű Stressz-Passz mobil alkalmazást, ami képes a felhasználó személyiségéhez és szokásaihoz alkalmazkodva olyan ajánlásokat megfogalmazni, melyek a harmonikus élethez vezetnek.

Novemberi programok

A Női Vezetői Klub novemberben csatlakozik az **i3 klub 16-ai eseményéhez**, ahol a Kármán Tódor Innovációs Piactér és Ügy-

nökség mutatkozik be, majd november 23-án Novákné Halász Anna, a klub vezetője, marketing-szakközgazdász tart előadást.

Nemzetközi üzletember-találkozók

Továbbra is zajlanak a nemzetközi üzletember-találkozók, amelyekre személyes, online vagy hibrid formában is várják az érdeklődő vállalkozásokat. Vegyen részt Ön is az Enterprise Europe Network által szervezett nemzetközi partnerkereső rendezvényeken, és találjon cégének új üzleti partnereket!

1. Az ENEA, az Enterprise Europe Network BRIDGeconomies konzorciumának partnere, virtuális üzletember-találkozót szervez **Innovation Village 2022** címmel. A rendezvény középpontjában a fenntartható és intelligens technológiák és megoldások állnak.

Időpont: november 3–17.

Helyszín: online tér

2. Ipari adatbiztonság, intelligens döntéshozatal, zöld gyártás és körforgásos gazdaság – a többi között ezek az idei **International**

Machinery Forum 2022 gépipari szakmai konferencia és üzleti találkozó témái.

Időpont: november 16–17.

Helyszín: on-site – Ausztria, Bécs és online

3. A krakkói HORECA vásárt, a lengyelországi vendéglátó- és szállodaipar első számú rendezvényét összekötötték a borágazat képviselőinek találkozóival, valamint az ENOEXPO vásárral. Az idei **HoReCa, Gastrofood, EnoExpo 2022** rendezvényen a helyszínen és online is lehetőség lesz tárgyalásokat folytatni.

Személyes találkozók: november 16–18.

Online találkozók: november 16–30. között

4. Már lehet jelentkezni a **Match4Industry Business Matching Event** programjára, ame-

lyet a törökországi Kocaeliben rendeznek. Az esemény jó lehetőség arra, hogy a világ minden tájáról érkező vállalatvezetők új partnereket találjanak.

Időpont: november 29–30.

Helyszín: Törökország, Kocaeli

5. A Tiroli Gazdasági Kamara az Enterprise Europe Network és a proHolz Tirol együttműködésével a **Wood Construction** néven üzletember-találkozót tartanak a 26. Nemzetközi Faipari Építőipari Konferenciához kapcsolódóan.

Időpont: december 1.

Helyszín: Ausztria, Innsbruck és online tér

Amennyiben felkeltette érdeklődését valamelyik rendezvényünk, kérjük, részvételi szándékát a hivatalos regisztráción túl, felénk is jelezze az eenszeged@csmkik.hu e-mail címen. További találkozókat honlapunkon talál: <https://csmkik.hu/een/esemenyek>

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Q Pályázati figyelő

December 15-ig lehet jelentkezni a Feldolgozóipari KKV Energiaköltség és Beruházás Támogatási Programra

A program célja a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások likviditási, jövedelmezőségi és versenyképességi problémáinak kezelése, valamint a munkahelyek megőrzése az energiaköltségek (villamos energia és/vagy földgáz) támogatásával, illetve opcionálisan az energiahatékonyságot növelő beruházásokhoz szükséges önerőhöz történő hozzájárulás biztosításával.

Október 5-én módosult az eredeti felhívás, és a számlával igazolható energiaköltségek közé felvételre került a távhőszolgáltatás igénybevételének költsége, ezzel a 2021. évi energiaköltség kiszámításánál és az elszámolható költségeknél is figyelembe vehetővé vált a távhőszolgáltatás igénybevételének költsége.

Az A komponens keretében vissza nem térítendő közvetlen támogatás igényelhető a 2022 október, november, december havi energiaköltség-növekmények fedezésére. A B komponens pedig vissza nem térítendő közvetlen támogatást biztosít energiahatékonysági beruházás hitellel érintett elszámolható összköltségen belüli önerő kiegészítéséhez.

Ki igényelheti a támogatást?

- A vállalkozás a támogatási kérelem benyújtásához szükséges regisztráció benyújtásakor kkv-nak minősül.
- A vállalkozás fő tevékenységi köre 2021. december 31. napjától

a feldolgozóiparba tartozik, vagy a 2021. évi értékesítés nettó árbevételének legnagyobb része feldolgozóipari tevékenységből származik.

- A vállalkozás 2021. évi energiaköltsége eléri az azonos évi értékesítés nettó árbevételének 3 százalékát.
- A vállalkozás 2021-ről teljes lezárt üzleti évvel rendelkezik.
- Magyarországon székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel rendelkező vállalkozások magyarországi székhelyén, telephelyén, illetve fióktelepén felmerült költségei támogathatóak.
- A támogatási okirat biztosítékként Kedvezményezett a támogatási összeg 100%-ának megfelelő biztosíték nyújtására köteles

Mekkora a támogatás összege, és mértéke?

Az elszámolható költség a 2021. október, november és december havi, illetve a 2022. október, november, december havi, számlával igazolható földgáz, villamosenergia, illetve távhő havi átlagárak növekménye, szorozva a 2022. év azonos havi fogyasztással. Az általános forgalmi adó és az egyéb, nem közvetlenül az energiaköltségekhez kapcsolódó tételek nem minősülnek elszámolható költségnek. A támogatás mértéke a teljes elszámolható költség 50%-a.

Regisztrációra **2022. október 20-ától 2022. december 15. 19.00 óráig** van lehetőség. A támogatási kérelmek elbírálása folyamatos. A felhívás és a regisztráció részletei [ITT](#) olvashatóak.

Humán erőforrás kérdések az idei Bittner Péter-díjas szemével

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Humán Szakemberek Országos Szövetsége október 13-án tartotta soron következő Humán Klub ülését az online térben. Klubunk két szakértőt – dr. Poór József címzetes egyetemi tanárt, a Humán Szakemberek Országos Szövetsége elnökét és Lengyel Tündét, a 2022-es év Bittner Péter-díjasát látta vendégül. Az esemény a Humán erőforrás kérdések és válaszok 2022. évi Bittner Péter-díjas szemével címet viselte. A szakdolgozatban földolgozott kutatások, összegzések voltak a délután témái. Ezekről bővebben [a HSZOSZ honlapján](#) lehet olvasni, tudtuk meg a HSZOSZ főtitkárától, dr. Hegedűs Henriktől. Az eseményről hang- és képfelvétel készült, amelyet hamarosan közzétesznek a kamara és [a Humán Szakemberek Országos Szövetségének honlapján](#), illetve nyilvánosan is

megtekinthető lesz [kamaránk Youtube-csatornáján](#).

Kérjük, figyeljék a következő találkozó időpontját, ami várhatóan advent legelején lesz, személyesen, akkor egy mini tréningen segítünk a munkáltatóknak az egészségprogram-jólét-megtartás ötletében.

Bittner Péter Díj

A Bittner Péter HR Díj olyan tudományos díj, amely az emberi erőforrás gazdálkodás területén a kutatómunkában kimagasló teljesítményt elért alapszakos hallgatók elismerésére szolgál. A díjat alapította a Humán Szakemberek Országos Szövetsége (HSZOSZ), a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kar Menedzsment Intézete (PE GTK MI) és özv. Bittner Péterné. A díjra évente pályázatot hirdetnek meg.

Múltidézés a Somogyi-könyvtárral

A Somogyi-könyvtár helyismereti részlegén fellelt kincseken keresztül invitáljuk időutazásra az olvasót, amely során a helyi kereskedelem és kézművesség kulisszái mögé nyújtunk betekintést hónapról hónapra.

„Ruházati iparunk előtt hatalmas feladatok állnak. Az öt éves terv végéig 12 konfekciógyárunk épül. Az új üzemek vidéken létesülnek. A többi között új gyermekfehérnemű-, férfiruhaüzem is létesül. Az új üzemeket a lehető legnagyobb mértékben gépesítik. A Szovjetunióból máris 250 elsőrendű, modern ipari varrógépet kaptunk, amelyeket egyik, most épülő új ruhagyárunkban helyeznek üzembe” – írta a Délmagyarország 1949. november 13-ai, vasárnapi lapszáma.

A ruhagyár elődje a Budapesti Egyenruha-ipari Nemzeti Vállalat 1949-ben létesített fióküzeme volt, amely 32 dolgozóval kezdte meg a munkát a honvédség megrendeléseire szakosodva. Az új gyár átvette az Újszegedi Kendergyár varrodai részlegét 40-50 fővel. A szegedi üzem több szempontból jelentősnek bizonyult, ugyanis erőteljes modernizációs törekvések következtében a gyárat többször kibővítették, új munkaszalagokat helyeztek el, 1968-ban pedig az ország ruhagyarái közül elsőként számítógépes szabászatot szerveztek a szabászati hulladék csökkentésének céljából. Továbbá a hazai konfekcióiparban elsőként itt kezdték meg a hőörgyítéses eljárással készülő férfiöltönyök tömeges gyártását az 1970-es években.

§ Jogszabályfigyelő

Egyszerűsített havi bevallás az átalányadózóknak

A NAV az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban (ONYA) egyszerűsített havi adó- és járulékbemlét megadást kínál az átalányadózó egyéni vállalkozóknak. Az egyszerűsített és a teljes bevallás is elérhető az ONYA-ban. Aki megfelel a feltételeknek, az a 2258 jelű bevallást egyszerűsített formában is benyújthatja.

2023. május 31-ig lehet kedvező adózás mellett felhasználni a SZÉP-kártyákat

A SZÉP-kártyák alszámláin 2022. október 15-éig jóváírt összegeket 2023. május 31-ig lehet kedvező adózás mellett felhasználni, ezt követően a kártyatulajdonosnak a teljes adótartalmat meg kell fizetnie. A kormány döntése értelmében a jövőben a 15 százalékos kedvezmény egy évig használható fel.

enterprise europe network

Szeretne külföldi üzleti partnereket találni?

Vegye igénybe az Enterprise Europe Network díjmentes szolgáltatásait!

Az Európai Bizottság vállalkozás-fejlesztési hálózata, az **Enterprise Europe Network** kiemelt figyelmet fordít a nemzetközi együttműködések elősegítésére.

Adatbázisainkban **közel 6000 nemzetközi üzleti ajánlatot** találhat.

Kiemelt ajánlataink:

KERESKEDELMI PARTNERKERESÉSEK

Élelmiszeripari, mezőgazdasági termékek

Forgalmazókat keres egy lengyel édesség- és kekszgyártó cég. Exportkínálatuk főként bio, vegán, cukormentes és gluténmentes szeletekből és trüffelekből, kekszekből, gofrikból, hagyományos és CBD-vel készült karamellából és karamellás bonbonokból áll. **(BOPL20221006006)**

Funkcionális élelmiszerek és egészséges snackek görög gyártója külföldi partnerekkel szeretne forgalmazási megállapodást kötni. Termékkínálatuk a következőket foglalja magában: energiaszeletek, édes és sós snackek, kekszek, valamint fűszerkeverékek. **(BOGR20221005005)**

Fémipari termékek, fémfeldolgozás, gépipar

Nagy pontosságú maratott és megmunkált fém alkatrészeket gyártó lengyel cég beszállítói vagy gyártási megállapodást kínál. A vállalat a legmodernebb gépparkkal rendelkezik, a kínált CNC-vel megmunkált alkatrészek kis vagy nagy tételben, szigorú minőségellenőrzés mellett készülnek. **(BOPL20221010023)**

ÜZLETI AJÁNLATOK – 2022. október

A luxus divatipar számára fém alkatrészek, kiegészítők, bizsuk és ékszerek spanyol gyártója fém alkatrészek (rozsdamentes acél) beszállítóit keresi. A gyártást Metal Injection Moulding (MIM) eljárással várják. A vállalat a leendő partnerrel beszállítói megállapodást kötne. **(BRES20221005011)**

Beszállítókat keres egy görög start-up, technológiai vállalat, amely az ipari ásványok és fémek, az anyagok és az energia területén dolgozik. A vállalat többféle hulladékforrásból származó anyagokat keres, például bauxitmaradványt, fémgyártásból vagy acéliparból származó maradékot, téglát és csempét és egyéb bontási hulladékot, üveghulladékot és biomassza elégetéséből származó pernyét. **(BRGR20220916011)**

Faipar, fa- és bútorigipari termékek, lakberendezés

Kísérleti tesztlőket keres egy német startup, amely olyan intelligens irodai rendszert fejlesztett ki, ami lehetővé teszi a munkaterületek azonnali személyre szabását. A megoldás egy mobilalkalmazásból, egy intelligens íróasztalból és egy intelligens irodai székből áll, amelyek képesek a különböző felhasználók személyre szabott beállításaihoz igazodni. **(BRDE20220830004)**

A megnövekedett igények miatt bővítené beszállítói hálózatát egy fafeldolgozás területén tevékenykedő litván vállalat. A cég kemény- és puhafa feldolgozásra specializálódott, és 17 szárítókemencével rendelkezik. **(BRLT20221005001)**

Textilipari és ruházati cikkek

Osztórák cég zárható, nyomtatott pamutszatyrok gyártóit keresi. A táskákat hajkiegészítők tárolására használják majd, az ideális méret

25x25 cm. A leendő partnernek a következő követelményeknek kell megfelelnie: kiváló minőség, prototípus az első megrendelés előtt, gyors kivitelezés és szállítás, hosszú távú együttműködés. **(BRAT20220823005)**

Egyéb

Autók professzionális tisztítására és küldő kezelésére szakosodott szlovák cég beszállítókat keres. Olyan partnerekkel dolgoznának együtt, akik az autók mosásához szükséges hatékony és környezetbarát termékeket tudnak biztosítani, mint például sampon, viasz, üveg-, bőr- és textiltisztító. **(BRSK20220815003)**

Kereskedelmi közvetítői szolgáltatásokra szakosodott lengyel kkv különböző áruk és szolgáltatások gyártóival és nagykereskedőivel lépne kapcsolatba. Olyan cégeket keresnek, amelyek bővítenék eladásait a lengyel piacon, illetve akik különböző áruk és szolgáltatások Lengyelországról történő beszerzését tervezik. **(BRPL20220808011)**

Online számunk esetén kattintson az üzleti ajánlatokhoz tartozó referenciaszámokra a partnerkeresés teljes leírásáért.

Az ajánlatokhoz tartozó cégaadatokkal kapcsolatban az Ön vállalkozásadatainak megadásával (cégnév, cím, kapcsolattartó neve, telefon, e-mail cím, weboldal elérhetősége) bővebb információ kérhető az **een-szeged@csmkik.hu** e-mail címen vagy a 62/554-253-as telefonszámon.

TECHNOLÓGIAI ÉS K+F PARTNERKERESÉSEK

Villanyvezetékekre dőlő fák, káros hatások csökkentése, felmérése

A baszk (Spanyolország északi rész) vállalat felhívást indított egy nyitott innovációs platform keretében: hogyan lehet minimalizálni az éghajlatváltozással összefüggő fák elektromos vezetékekre való kidőlésének kockázatát? A vállalat, amely a globális intelligens hálózatok innovációs központjának tagja, kész kereskedelmi, technikai segítségnyújtási megállapodásokat

kötni partnereivel, hogy megbirkozzanak ezzel a környezetvédelmi kihívással. **(TRES20221006003)**

Természetes hűtési megoldásokat keresnek fenntarthatóan felújítható otthonok számára

Egy holland lakásipari társaság több mint 4000 szociális bérlakással olyan megoldást keres, amely biztosítja a következő években felújítandó lakások természetes hűtését. Olyan megoldásokat várnak az otthonok hűtésére, amelyek nem egy további beépítésből származnak, hanem már a tervezés alapján megakadályozzák a túlmelegedést. Hosszú távú partnereket, építészeket, építőmérnököket, szerelőket, klíma- és tájszakértőket keresnek innovatív, integrált megoldásokkal, akik a megvalósítást is támogatni tudják. **(TRNL20221003006)**

Román mobilalkalmazás fejlesztő cég partnereket keres a gépi tanulási algoritmus biztosításához

Mobilalkalmazásokat fejlesztő romániai vállalat olyan partnereket keres, akik a beszédfelismeréshez és a kiejtésre vonatkozó visszajelzéshez gépi tanulási algoritmust tudnak biztosítani technikai segítségnyújtásra vonatkozó kereskedelmi megállapodás vagy K+F együttműködési megállapodás keretében. **(TRRO20220806001)**

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Új bimetál katalizátor kifejlesztése a Horizont Európa doktori hálózat keretében

A doktorjelöltek foglalkoztatóságának növelése érdekében a "Cooperative Bimetallics for Catalysis and Materials" hálózat ipari (vegyszer- és kapcsolódó területek) együttműködőket keres, akik társult partnerekké válhatnak a jelenlegi HORIZON-MSCA-DN-2022-0-01 felhívásban. A doktorjelöltek a társult partnerek egyikénél gyakorlati tapasztalatot szerezhetnek. A projekt koordinátora egy német egyetem kémiai intézete. **(RDRDE20220831006)**

Érje el költséghatékonyan a megye vállalkozóit! Hirdessen Ön is a Kamarai Futárban!

Kamaránk havilapját, a Kamarai Futárt 2014 novemberétől megújult, színes formában juttatjuk el olvasóinkhoz, kamarai tagjainkhoz.

Lapunkban lehetőséget biztosítunk a vállalkozásokat érintő hirdetések, információk kedvezményes elhelyezésére is, így 1/16 oldalas hirdetési felületünket a regisztrált vállalkozások 11 500 Ft+áfa áron, kamarai tagjaink pedig már 8000 Ft+áfa áron igénybe vehetik.

Többszöri megjelenés esetén további kedvezményeket biztosítunk.

Kérjen árajánlatot a futar@csmkik.hu címen!

Apropó

November 10-én a kamarában

Holland üzleti fórum Szegeden

Az Enterprise Europe Network Dél-alföldi Regionális Irodája és a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a Holland Királyság Budapesti Nagykövetségével közösen Holland Üzleti Fórumot szervez november 10-én 9-12 óráig Szegeden, a kamara székházában.

Az esemény célja a holland gazdasági, befektetési és jogi környezet megismertetése, illetve a holland-magyar gazdasági kapcsolatok bővítése. A résztvevők hasznos információkkal, tanácsokkal gazdagodhatnak a holland befektetési lehetőségekkel, a precíziós mezőgazdasággal, hollandiai cégalapítási és adózási jogszabályokkal kapcsolatban.

A fórum munkanyelve: angol és magyar (szinkrontolmácsolást biztosítunk).

A rendezvényen való részvétel díjmentes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

Jelentkezési határidő: november 4.

Program, további információ [ITT](#) érhető el.

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Gundel-Takács Gábor is a népszerű rendezvény vendége lesz Ismét Vállalkozói Nap a kamarában

Idén ősszel ismét várjuk vállalkozó közönségünket a már hatodik éve népszerű Vállalkozói Napunkra. A kamara kereskedelmi és szolgáltatói tagozatának, valamint az Enterprise Europe Network Dél-alföldi Irodájának közös rendezvényén, **november 11-én**, idén is tudásszerzési és kapcsolatépítési lehetőségekkel készülünk az érdeklődő cégtulajdonosoknak, vezetőknek. Az idei évben a változó gazdasági környezet jellemezte folyamatos kihívásokkal, és az azokra adható válságkezelési megoldásokkal foglalkozunk: *Hogyan védjem meg vállalkozásom vagyongát?* Résztvevő vendégeinkkel olyan területeket járunk körbe, mint árazás, ellátási láncok alakulása, szerződéskötések, korszerű banki szolgáltatások, kriptovaluta. A nap nyitó előadását **Gundel-Takács Gábor**, újságíró, műsorvezető, sportriporter tartja, akitől egyebek mellett arról is hallhatunk, mit tapasztal a vetélkedők

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

során, hogyan hozzák meg döntéseiket a játékosok, mi befolyásolja a kockázatvállalási kedvet. A nap keretében kerekasztal-beszélgetéssel, JAM Sessionnel, és a szünetekben kapcsolatépítő játékokkal is várjuk közönségünket. A nap részletes programja hamarosan elérhető lesz kamaránk honlapján.

KAMATMENTES FORRÁS

A KAMARAI PÉNZÜGYI ALAPOKBÓL

www.csmkik.hu/alapok

Köszöntjük új tagjainkat

AlbaPartiscum Kft. – Szeged
Budai Zoltán e.v. – Szeged
COOP Szeged Zrt. – Szeged
Édességek Háza Bt. – Szeged
Electrosales Kft. – Szentes
Hasznos Tanács Kft. – Szentes
LASS-Print Kft. – Szeged

Nagy Mátyás Géza e.v. – Szentes
Pensée Kft. – Szentes
Rentit Home Kft. – Szeged
Rockwood Quantum Kft. – Szeged
SZEGEDMET Finomöntőde Kft. – Szeged
TSTOURS Utazási Iroda Kft.
– Hódmezővásárhely

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei:

Szeged, Párizsi krt. 8–12.

62/554-250

info@csmkik.hu

Hétfő-péntek: 9:00–12:00

Hétfő és szerda: 13:00–16:00

Hódmezővásárhely, Lác utca 7.

62/653-742

hmvhely@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Szentes, Budai Nagy Antal utca 6.

30/388-7429

szentes@csmkik.hu

Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Péntek: 9:00–12:00

Makó, Deák Ferenc utca 29., fsz. 7.

(bejárat a Pulitzer sétány felől)

30/534-0821

mako@csmkik.hu

Kedd, csütörtök:

13:00–16:00

Péntek: 10:00–12:00

Csongrád, Fő utca 19–21.

30/388-7429

csongrad@csmkik.hu

Kedd: 9:00–12:00

Csütörtök: 9:00–12:00 13:00–16:00

Mórahalm, István király út 1. 30/792-3897

morahalom@csmkik.hu

Hétfő: 13:00–16:00 • Csütörtök: 9:00–11:30

Az ügyélfogadási rend a meghirdetettől eltérhet. Személyes megkeresés előtt aktuális

információkról legyenek szívesek tájékozódni a csmkik.hu/kapcsolat oldalon, vagy keresse kollégánkat e-mailben vagy telefonon.

Az alábbi esetekben kérjük, továbbra is elsősorban telefonon, vagy e-mailben keressék munkatársainkat:

Járványügyi kérdések: jarvany@csmkik.hu, 62/554-250/9-es hívószám

Egyéni vállalkozók tájékoztatása: tajekoztatas@csmkik.hu, 62/554-250/3-as hívószám

Kamarai nyilvántartásba vétel: regisztracio@csmkik.hu, 62/554-250/2-es hívószám

Kérjük Ügyfeleinket, hogy kizárólag egészséges és tünetmentes állapotban látogassák Kamaránk szegedi és képviselői irodáit. Az ügyélfogadási terekben az aktuális járványügyi szabályokat betartva lehet tartózkodni.